

Provinciale Staten

Clustercode VTH
Ons kenmerk DOC-00743122
Bijlage(n) 1

Uw kenmerk -
Maastricht 28 januari 2025
Verzonden 28 januari 2025

Onderwerp

G-25-002 Statenvoorstel structurele dekking jaarlijkse opdracht Omgevingsdienst Zuid-Limburg 2025 en verder

Geachte Staten,

Hierbij bieden wij u het Statenvoorstel structurele dekking jaarlijkse opdracht Omgevingsdienst Zuid-Limburg 2025 en verder aan.

Gedeputeerde Staten van Limburg

voorzitter

secretaris

1. Statenvoorstel – 1 minuut versie
No: G-25-002

- 1 Onderwerp** *Structurele dekking jaarlijkse opdracht aan Omgevingsdienst Zuid-Limburg 2025 en verder*

2 Inleiding/aanleiding inclusief beoogd resultaat

De Provincie Limburg is verantwoordelijk voor de milieutaken en de uitvoering van vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH). De Omgevingsdienst Zuid Limburg (OD ZL) voert deze taken uit in opdracht van de Provincie. Hiertoe verleent ons college jaarlijks een opdracht aan de OD ZL. Voor het verlenen van deze opdracht zijn door uw Staten in de provinciale begroting financiële middelen beschikbaar gesteld.

Het dagelijks bestuur (DB) van de OD ZL stelt jaarlijks een begroting op waarin wordt aangegeven welke bijdrage elke deelnemer verschuldigd is voor de uitvoering van de taken van de OD ZL. Uw Staten kunnen een zienswijze over de ontwerpbegroting bij het DB naar voren brengen alvorens de begroting wordt vastgesteld door het algemeen bestuur van de OD ZL.

In december 2022 concludeerde de Zuidelijke Rekenkamer (ZRK) dat de uitvoering van VTH kwetsbaarheden laat zien, die het gevolg zijn van de politiek-bestuurlijke keuze voor een minimalistische benadering door de Provincie. De ZRK heeft aanbevelingen gedaan om tot verbetering van de uitvoering van VTH te komen. Uw Staten en ons college hebben deze aanbevelingen één op één overgenomen. Uw Staten hebben ons college opdracht gegeven naar een robuuste uitvoering van de taken op het VTH-gebied te gaan.

In het coalitieakkoord is opgenomen dat van een minimalistische naar een robuuste uitvoering van de taken op het VTH-gebied wordt gegaan. Met dat doel is het budget voor de opdrachtverlening vanaf 2024 structureel met € 2,2 miljoen verhoogd tot (voor 2024) een bedrag van € 10,12 miljoen.

In 2024 zijn uw Staten geïnformeerd dat het budget van € 10,12 miljoen onvoldoende bleek om de uitdagingen waarvoor de OD ZL in 2024 en verder staat effectief aan te pakken. Er werd voor 2024 een structureel tekort van in totaal € 1,22 miljoen ten opzichte van de provinciale begroting geïdentificeerd. Dit tekort is via een incidentele begrotingswijziging voor 2024 aan uw Staten voorgelegd en uw Staten hebben deze wijziging goedgekeurd in de Statenvergadering van 1 november 2024.

Met de structurele verhoging van het budget voor de opdrachtverlening aan de OD ZL tot € 10,12 miljoen en de incidentele begrotingswijziging voor 2024 zijn stappen in de goede richting gezet. Er zijn echter structureel additionele middelen nodig om de robuustheidsslag te vervolmaken en aan uw opdracht te voldoen.

Met dit Statenvoorstel wordt een besluit over het structureel ter beschikking stellen van additionele middelen aan uw Staten voorgelegd. Er wordt voorgesteld om vanaf 2025 jaarlijks een bedrag van € 1,4 miljoen extra ter beschikking te stellen voor de aan de OD ZL te verlenen opdrachten voor de komende jaren.

Dit zal worden verwerkt in het Statenvoorstel Voorjaarsnota 2025 middels bestemming van het financiële resultaat. Voorgesteld wordt om dit bedrag ten laste te brengen van het begrotingsresultaat.

Daarnaast wordt gevraagd in te stemmen met het verlenen van een opdracht aan de OD ZL voor de eenmalige aanschaf van een Optical Gas Imaging-camera voor maximaal € 145.200,00 (€ 120.000,00 inclusief kostprijsverhogende BTW). Met deze camera kan de OD ZL op innovatieve wijze het toezicht intensiveren op emissies van Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS). Uw Staten wordt toestemming gevraagd dit bedrag ten laste te brengen van de Programmareserve Energie, onderdeel Schoon leefmilieu.

3 Bevoegdheid

Ons college is bevoegd aan de ODZL een opdracht te verlenen voor het uitvoeren van milieutaken op het gebied van VTH. Voor deze opdracht zijn door uw Staten in de provinciale begroting financiële middelen beschikbaar gesteld. Als het bedrag dat in de provinciale begroting is opgenomen ontoereikend blijkt te zijn voor het verlenen van de opdracht, moet ons college - vanwege het budgetrecht - uw Staten vragen de begroting te wijzigen.

In dit geval wordt uw Staten gevraagd de provinciale begroting te wijzigen door vanaf 2025 structureel additionele middelen ter hoogte van € 1,4 miljoen per jaar ter beschikking te stellen voor de opdrachtverlening aan de OD ZL.

Indien uw Staten instemmen met dit voorstel, voldoet ons college aan de opdracht die uw Staten ons college hebben gegeven om naar een robuuste uitvoering van de VTH-taken te gaan.

4 Voorstel aan Provinciale Staten

Uw Staten wordt gevraagd in te stemmen met het vanaf 2025 conform het gekozen robuustheidsscenario beschikbaar stellen van additionele middelen voor de jaarlijkse opdracht aan de OD ZL van jaarlijks € 1,4 miljoen ten laste van het begrotingsresultaat.

Verder wordt uw Staten gevraagd in te stemmen met het structureel aanwenden van provinciale legesinkomsten uit bouw- en milieuleges als aanvullende dekking voor toekomstige tekorten, waarbij deze inkomsten nu zijn opgenomen in het begrotingsresultaat, en dit vast te leggen via bijgaand Statenvoorstel.

Tot slot wordt uw Staten gevraagd toestemming te geven voor de aanschaf van een Optical Gas Imaging-camera voor maximaal € 145.200,00 (€ 120.000,00 inclusief kostprijsverhogende BTW) en dit bedrag ten laste te brengen van de Programmareserve Energie, onderdeel Schoon leefmilieu.

5 Argumenten / toets duurzaamheidparagraaf

Door het uitvoeren van de door uw Staten vastgestelde aanbevelingen van de ZRK inzake VTH (aanbevelingen 1525-1540) en het Beleidskader Nieuwe energie en een schoon leefmilieu en het daaruit voortvloeiend concretiserend milieubeleid wil ons college naar een robuuste uitvoering van de VTH-taken door de OD ZL gaan.

Er is in beeld gebracht wat hiervoor nodig is en wat de financiële consequenties daarvan zijn. Daartoe is uitvraag gedaan bij de OD ZL en de beleidsafdelingen van de Provincie Limburg. De conclusie is dat het in de provinciale begroting opgenomen budget onvoldoende is om tot een robuuste uitvoering van de VTH-taken door de OD ZL te komen. Het vervolmaken van de robuustheidsslag vergt structureel additionele middelen.

6 Risico's

Risico's

Bij de uitvoering van de robuustheidsslag en de bijbehorende financiële implicaties zijn verschillende risico's geïdentificeerd. Op financieel gebied bestaat het risico van stijgende kosten door externe factoren, zoals inflatie, hogere arbeidskosten of onverwachte marktontwikkelingen, die de financiële dekking onder druk kunnen zetten. Daarnaast is de begrotingsruimte beperkt, en kan het uitblijven van tijdige goedkeuring door uw Staten voor aanvullende middelen leiden tot vertragingen. Onvoorziene incidentele uitgaven, bijvoorbeeld door calamiteiten of grote milieuschades, kunnen bovendien extra financiële druk veroorzaken.

Operationeel zijn er risico's verbonden aan de huidige arbeidsmarktkrapte, die het werven en behouden van gekwalificeerd personeel bemoeilijkt. Dit kan de uitvoering van de robuustheidsslag vertragen. Ook vraagt de introductie van nieuwe wettelijke taken en de implementatie van de aanbevelingen van de ZRK om een intensieve opstartfase, wat tijdelijk kan leiden tot verminderde effectiviteit.

Strategisch en beleidsmatig is het basisscenario niet toereikend om te voldoen aan de opdracht van uw Staten, wat het risico met zich meebrengt dat de Provincie niet aan haar wettelijke verplichtingen voldoet. Dit kan leiden tot bestuurlijke en juridische gevolgen. Verder kan maatschappelijke druk ontstaan bij vertragingen of incidenten, wat negatieve gevolgen heeft voor de reputatie van de Provincie.

Tot slot zijn er effectiviteitsrisico's. Ondanks de investeringen bestaat de kans dat de maatregelen niet volledig leiden tot de gewenste slagkracht, bijvoorbeeld door beperkingen in samenwerking met andere overheidslagen of onvoorziene beleidswijzigingen. Zonder een duidelijke monitoringsstructuur en periodieke evaluaties bestaat bovendien het risico dat de robuustheidsslag wordt ingehaald door andere beleidsprioriteiten.

Mitigerende maatregelen

Om de geïdentificeerde risico's te mitigeren, worden verschillende maatregelen toegepast.

Financiële risico's worden beheerst door een periodieke herijking van de kostenramingen en jaarlijkse evaluaties van de voortgang, zodat bijsturing mogelijk is indien externe factoren, zoals inflatie of stijgende arbeidskosten, hoger uitvallen dan verwacht. Daarnaast wordt gewerkt aan het formaliseren van de inzet van programmareserves en het tijdig goedkeuren van aanvullende middelen door uw Staten.

Operationele risico's, zoals arbeidsmarktkrapte, worden aangepakt door gerichte wervingsstrategieën te ontwikkelen, samen met scholingsprogramma's en samenwerkingen met onderwijsinstellingen. Dit moet ervoor zorgen dat de Omgevingsdienst voldoende gekwalificeerd personeel kan aantrekken en behouden.

Verder wordt de implementatie van de robuustheidsslag gefaseerd uitgevoerd om de impact op de operationele uitvoering te minimaliseren en de organisatie tijd te geven zich aan te passen.

Strategische en beleidsmatige risico's worden beperkt door het basisscenario te vermijden en te kiezen voor het robuustheidsscenario, dat aansluit bij de opdracht van uw Staten. Om maatschappelijke druk te voorkomen, wordt ingezet op duidelijke communicatie en transparantie over de voortgang en resultaten van de robuustheidsslag.

Effectiviteitsrisico's worden aangepakt door het opstellen van een duidelijke monitoringsstructuur met periodieke evaluaties, zodat tijdige bijsturing mogelijk is en beleidsprioriteiten niet verloren gaan in de uitvoering. Dit zorgt ervoor dat de investeringen daadwerkelijk leiden tot de gewenste slagkracht en robuustheid van de Omgevingsdienst.

Statenvoorstel

No: G-25-002

1. Onderwerp

Structurele dekking jaarlijkse opdracht aan Omgevingsdienst Zuid-Limburg 2025 en verder

2. Inleiding/aanleiding inclusief beoogd resultaat

De Provincie Limburg is verantwoordelijk voor de milieutaken en de uitvoering van vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH). De Omgevingsdienst Zuid Limburg (OD ZL) voert deze taken uit in opdracht van de provincie. Hiertoe verleent ons college jaarlijks een opdracht aan de OD ZL. Voor het verlenen van deze opdracht zijn door uw Staten in de provinciale begroting financiële middelen beschikbaar gesteld.

Het dagelijks bestuur (DB) van de OD ZL stelt jaarlijks een begroting op waarin wordt aangegeven welke bijdrage elke deelnemer verschuldigd is voor de uitvoering van de taken van de OD ZL. Uw Staten kunnen een zienswijze over de ontwerpbegroting bij het DB naar voren brengen alvorens de begroting wordt vastgesteld door het algemeen bestuur van de OD ZL.

In december 2022 concludeerde de Zuidelijke Rekenkamer (ZRK) dat de uitvoering van VTH kwetsbaarheden laat zien, die het gevolg zijn van de politiek-bestuurlijke keuze voor een minimalistische benadering door de provincie. De ZRK heeft aanbevelingen gedaan om tot verbetering van de uitvoering van VTH te komen.

In de Statenvergadering van 10 februari 2023 hebben uw Staten deze aanbevelingen overgenomen en ons college opdracht gegeven om deze uit te voeren.¹ Ook ons college heeft deze aanbevelingen één op één overgenomen.

In het coalitieakkoord 2023-2027 "Elke Limburg telt!" is opgenomen dat de aanbevelingen van de ZRK zullen worden geïmplementeerd en dat van een minimalistische naar een robuuste uitvoering van de taken op het VTH-gebied wordt gegaan. Met dat doel is in het coalitieakkoord vanaf 2024 structureel € 2,2 miljoen als extra investering opgenomen. Het budget voor de opdrachtverlening aan de OD ZL in 2024 is in het coalitieakkoord vastgesteld op € 10,12 miljoen.

Het voor 2024 vastgestelde budget van € 10,12 miljoen bleek onvoldoende om de uitdagingen waarvoor de OD ZL in 2024 stond - waaronder veranderende wetgeving en de aanbevelingen van de ZRK - effectief aan te pakken. Er werd een structureel tekort ten opzichte van de provinciale begroting geïdentificeerd. Dit tekort (1,22 miljoen) is via een eenmalige begrotingswijziging aan uw Staten voorgelegd² en uw Staten hebben deze wijziging goedgekeurd.³

¹ P-22-026.

² Zie mededeling portefeuillehouder van 20 augustus 2024, GS DOC-00689484.

³ In de Statenvergadering van 1 november 2024.

Ons college heeft aangegeven aan uw Staten een separaat Statenvoorstel voor te leggen over de structurele dekking van de jaarlijkse opdracht aan de OD ZL en de invulling van de begroting voor 2025 en verder.⁴

In dit Statenvoorstel wordt uw Staten gevraagd een besluit te nemen over:

1. het structureel beschikbaar stellen van € 1,4 miljoen per jaar ter dekking van de opdrachten aan de OD ZL voor de komende jaren. Dit bedrag zal worden verwerkt in het Statenvoorstel Voorjaarsnota 2025 door middel van bestemming van het financiële resultaat en wordt ten laste gebracht van het begrotingsresultaat;
2. het structureel aanwenden van provinciale legesinkomsten uit bouw- en milieuleges als aanvullende dekking voor toekomstige tekorten.

Zoals aangekondigd in de mededeling portefeuillehouder van 8 oktober 2024,⁵ wordt uw Staten in dit voorstel tevens gevraagd een besluit te nemen over het verlenen van een opdracht aan de OD ZL voor de eenmalige aanschaf van een Optical Gas Imaging-camera voor maximaal € 145.200,- (€ 120.000,- inclusief kostprijsverhogende BTW).⁶ Met deze camera kan de OD ZL op innovatieve wijze het toezicht intensiveren op emissies van Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS). Uw Staten wordt toestemming gevraagd dit bedrag ten laste te brengen van de Programmareserve Energie, onderdeel Schoon leefmilieu.

Het Statenvoorstel wordt hierna nader toegelicht.

3. Bevoegdheid

Ons college is bevoegd aan de ODZL een opdracht te verlenen voor het uitvoeren van milieutaken op het gebied van VTH. Voor deze opdracht zijn door uw Staten in de provinciale begroting financiële middelen beschikbaar gesteld. Als het bedrag dat in de provinciale begroting is opgenomen ontoereikend blijkt te zijn voor het verlenen van de opdracht, moet ons college - vanwege het budgetrecht - uw Staten vragen de begroting te wijzigen.

In dit geval wordt uw Staten gevraagd de provinciale begroting te wijzigen door vanaf 2025 structureel additionele middelen ter hoogte van € 1,4 miljoen per jaar ter beschikking te stellen voor de opdrachtverlening aan de OD ZL.

Indien uw Staten instemmen met dit voorstel, voldoet ons college aan de opdracht die uw Staten ons college hebben gegeven om naar een robuuste uitvoering van de taken op het VTH-gebied te gaan.

4. Voorstel aan Provinciale Staten

Uw Staten wordt gevraagd in te stemmen met het vanaf 2025 conform het gekozen robuustheidsscenario beschikbaar stellen van additionele middelen voor de jaarlijkse opdracht aan de OD ZL van jaarlijks € 1,4 miljoen ten laste van het begrotingsresultaat.

⁴ Zie mededeling portefeuillehouder van 20 augustus 2024, GS DOC-00689484.

⁵ GS DOC-00700043.

⁶ Dit is aangekondigd in de mededeling portefeuillehouder van 8 oktober 2024, GS DOC-00700043.

Verder wordt uw Staten gevraagd in te stemmen met het structureel aanwenden van provinciale legesinkomsten uit bouw- en milieuleges als aanvullende dekking voor toekomstige tekorten, waarbij deze inkomsten nu zijn opgenomen in het begrotingsresultaat, en dit vast te leggen via bijgaand Statenvoorstel.

Tot slot wordt uw Staten gevraagd toestemming te geven voor de aanschaf van een Optical Gas Imaging-camera voor maximaal € 145.200,00 (€ 120.000,00 inclusief kostprijsverhogende BTW) en dit bedrag ten laste te brengen van de Programmareserve Energie, onderdeel Schoon leefmilieu.

5. Risico's

Risico's

Bij de uitvoering van de robuustheidsslag en de bijbehorende financiële implicaties zijn verschillende risico's geïdentificeerd. Op financieel gebied bestaat het risico van stijgende kosten door externe factoren, zoals inflatie, hogere arbeidskosten of onverwachte marktontwikkelingen, die de financiële dekking onder druk kunnen zetten. Daarnaast is de begrotingsruimte beperkt, en kan het uitblijven van tijdige goedkeuring door uw Staten voor aanvullende middelen leiden tot vertragingen. Onvoorziene incidentele uitgaven, bijvoorbeeld door calamiteiten of grote milieuschades, kunnen bovendien extra financiële druk veroorzaken.

Operationeel zijn er risico's verbonden aan de huidige arbeidsmarktkrapte, die het werven en behouden van gekwalificeerd personeel bemoeilijkt. Dit kan de uitvoering van de robuustheidsslag vertragen. Ook vraagt de introductie van nieuwe wettelijke taken en de implementatie van de aanbevelingen van de ZRK om een intensieve opstartfase, wat tijdelijk kan leiden tot verminderde effectiviteit.

Strategisch en beleidsmatig is het basisscenario niet toereikend om te voldoen aan de opdracht van uw Staten, wat het risico met zich meebrengt dat de Provincie niet aan haar wettelijke verplichtingen voldoet. Dit kan leiden tot bestuurlijke en juridische gevolgen. Verder kan maatschappelijke druk ontstaan bij vertragingen of incidenten, wat negatieve gevolgen heeft voor de reputatie van de Provincie.

Tot slot zijn er effectiviteitsrisico's. Ondanks de investeringen bestaat de kans dat de maatregelen niet volledig leiden tot de gewenste slagkracht, bijvoorbeeld door beperkingen in samenwerking met andere overheidslagen of onvoorziene beleidswijzigingen. Zonder een duidelijke monitoringsstructuur en periodieke evaluaties bestaat bovendien het risico dat de robuustheidsslag wordt ingehaald door andere beleidsprioriteiten.

Mitigerende maatregelen

Om de geïdentificeerde risico's te mitigeren, worden verschillende maatregelen toegepast.

Financiële risico's worden beheerst door een periodieke herijking van de kostenramingen en jaarlijkse evaluaties van de voortgang, zodat bijsturing mogelijk is indien externe factoren, zoals inflatie of stijgende arbeidskosten, hoger uitvallen dan verwacht. Daarnaast wordt gewerkt aan het formaliseren van de inzet van programmareserves en het tijdig goedkeuren van aanvullende middelen door uw Staten.

Operationele risico's, zoals arbeidsmarktkrapte, worden aangepakt door gerichte wervingsstrategieën te ontwikkelen, samen met scholingsprogramma's en samenwerkingen met onderwijsinstellingen. Dit moet ervoor zorgen dat de Omgevingsdienst voldoende gekwalificeerd personeel kan aantrekken en behouden. Verder wordt de implementatie van de robuustheidsslag gefaseerd uitgevoerd om de impact op de operationele uitvoering te minimaliseren en de organisatie tijd te geven zich aan te passen.

Strategische en beleidsmatige risico's worden beperkt door het basisscenario te vermijden en te kiezen voor het robuustheidsscenario, dat aansluit bij de opdracht van uw Staten. Om maatschappelijke druk te voorkomen, wordt ingezet op duidelijke communicatie en transparantie over de voortgang en resultaten van de robuustheidsslag.

Effectiviteitsrisico's worden aangepakt door het opstellen van een duidelijke monitoringsstructuur met periodieke evaluaties, zodat tijdige bijsturing mogelijk is en beleidsprioriteiten niet verloren gaan in de uitvoering. Dit zorgt ervoor dat de investeringen daadwerkelijk leiden tot de gewenste slagkracht en robuustheid van de Omgevingsdienst.

6. Toelichting / kernargumenten / onderbouwing

Algemeen

De leefomgeving in Nederland moet schoon, veilig en gezond blijven. Om hiervoor te zorgen zijn er milieuwetten, waaraan burgers en bedrijven zich moeten houden. De Provincie controleert dit door vergunningen te verlenen, toezicht te houden en regels te handhaven.

De Provincie is verantwoordelijk voor de milieutaken en de uitvoering van VTH. De Provincie moet een deel van de milieutaken waarvoor zij verantwoordelijk is (de taken die in het zogenaamde "basistakenpakket" zitten), laten uitvoeren door een omgevingsdienst.⁷ Daarbij moet bijvoorbeeld gedacht worden aan:

- het voorbereiden van beslissingen op aanvragen om omgevingsvergunningen;
- het houden van toezicht op de naleving van het verbod te handelen zonder omgevingsvergunning of in strijd te handelen met voorschriften die verbonden zijn aan een verleende omgevingsvergunning; en
- het voorbereiden van bestuurlijke sancties ter handhaving van de verboden en regels.

OD ZL voert deze taken uit voor de Provincie Limburg. De OD ZL is één van de zes omgevingsdiensten in Nederland die deze taken ook voor Seveso- en RIE-4 activiteiten mag uitvoeren.

Naast de basistaken verricht de OD ZL diverse extra werkzaamheden voor de Provincie, die in de vorm van een aanvullende opdracht worden uitgevoerd. Hierbij moet bijvoorbeeld gedacht worden aan:

- aanpak afval en circulaire economie; en
- vergunningverlening en toezicht in het kader van het Vuurwerkbesluit.

Alle andere VTH-taken (waaronder stikstof, natuur-/soortenbescherming en ontgrondingen) worden binnen het cluster VTH van de Provincie uitgevoerd.

⁷ Zie in dit verband artikel 13.12 van het Omgevingsbesluit.

Robuust VTH-stelsel

Het VTH-stelsel functioneert al jarenlang niet goed.⁸ Hierdoor lukt het de omgevingsdiensten onvoldoende om de leefomgeving veilig en gezond te houden. Uit rapporten van de afgelopen jaren blijkt dat niet alle omgevingsdiensten de expertise, de integrale benadering en de slagkracht hebben om dit doel te bereiken.⁹ Om het VTH-stelsel te verbeteren, is in augustus 2022 het Interbestuurlijke Programma Versterking VTH (IBP VTH) gestart, dat op 1 oktober 2024 is afgerond.

Eind 2022 heeft de ZRK de kwaliteit van de uitvoering van VTH door de omgevingsdienst OD ZL in de Provincie Limburg onderzocht. Een van de belangrijkste conclusies die de ZRK trekt is dat de in het verleden door de Provincie gekozen minimalistische benadering van de uitvoering van de taken op het VTH-gebied gevolgen heeft voor de kwaliteit van de uitvoering van deze taken. Dit maakt de leefomgeving kwetsbaarder.

In de Statenvergadering van 10 februari 2023 hebben uw Staten de aanbevelingen van de ZRK overgenomen en ons college opdracht gegeven om deze uit te voeren. Ook ons college heeft de aanbevelingen één op één overgenomen.¹⁰ In het coalitieakkoord 2023-2027 "Elke Limburger telt!" is opgenomen dat de aanbevelingen zullen worden geïmplementeerd en dat van een "minimalistische" naar een "robuuste" uitvoering van de taken op het VTH-gebied wordt gegaan, met voldoende capaciteit en de bijbehorende aanvullende middelen. Daartoe is in het coalitieakkoord vanaf 2024 structureel € 2,2 miljoen als extra investering opgenomen. De inwoners van Limburg moeten beschermd worden tegen ongeoorloofde en ongewenste risico's en er moet gestreefd worden naar een beter leefmilieu. Om dit doel te bereiken hebben uw Staten op 12 april 2024 het Beleidskader Nieuwe Energie en een Schoon Leefmilieu (Beleidskader) vastgesteld. Hiervoor is € 1,00 miljoen gereserveerd.

Wat betreft de te maken robuustheidsslag wordt hierna achtereenvolgens toegelicht:

1. wat het uitgangspunt in 2024 was;
2. wat de situatie halverwege 2024 was;
3. wat de situatie in 2025 is wat betreft de robuustheid van de uitvoering van de VTH-taken, waarbij de conclusie is dat de robuustheidsslag nog niet vervolmaakt is;
4. wat het gaat kosten om de VTH-taken robuust uit te voeren, waarbij drie verschillende scenario's (basis, robuust en plus) zijn te onderscheiden;
5. of de door de OD ZL begrote kosten realistisch zijn;
6. voor welke scenario ons college heeft gekozen;
7. welke verdiepingsslag ons college heeft gemaakt binnen het gekozen scenario;
8. wat de Provincie ervoor terugkrijgt als de OD ZL robuust wordt;
9. wat het oplevert als de OD ZL robuust wordt;
10. waarom de OD ZL nu robuust moet worden gemaakt;
11. hoe de te ontstane tekorten op de provinciale begroting kunnen worden gedekt.

⁸ Zie het rapport "De tijd is rijp" van de commissie Mans van 22 juli 2008 en het rapport "Om de leefomgeving. Omgevingsdiensten als gangmaker voor het bestuur" van de commissie Aartsen van 4 maart 2021.

⁹ De rapporten van de Algemene Rekenkamer, "Handhaven in het duister" en "Een onzichtbaar probleem" en van TwynstraGudde en SPPS, "Omgevingsdiensten in beeld".

¹⁰ P-22-026.

1. Wat was het uitgangspunt in 2024?

In 2024 en verder is in de provinciale begroting een budget van € 10,12 miljoen opgenomen voor de opdrachtverlening aan de OD ZL:

Basisopdracht o.b.v. 2024	2025	2026	2027
Basisopdracht 2024	10,12	10,12	10,12
Totale kosten	10,12	10,12	10,12

2. Wat was de situatie halverwege 2024?

Het voor 2024 vastgestelde budget van € 10,12 miljoen bleek halverwege 2024 onvoldoende om de uitdagingen waarvoor de OD ZL in 2024 stond - waaronder veranderende wetgeving en de aanbevelingen van de ZRK - effectief aan te pakken. Er werd voor 2024 een tekort van in totaal € 1,22 miljoen ten opzichte van de provinciale begroting geïdentificeerd. Dit tekort is via een incidentele begrotingswijziging voor 2024 aan uw Staten voorgelegd.¹¹ Uw Staten hebben deze wijziging in de Statenvergadering van 1 november 2024 goedgekeurd.

Hieronder is het voorstel weergegeven zoals besloten en verwerkt in de Najaarsnota 2024:

Begroting 2024	Toelichting	Bedrag
Opdracht 2024	<i>De basisfinanciering 2024 voor de RUD ZL</i>	10,58
(Aanvullende) incidentele opdrachten	<i>Specifieke, eenmalige opdrachten aan RUD ZL die in 2024 moeten worden uitgevoerd.</i>	0,1
Structurele niet begrote kosten	<i>Doorlopende kosten zoals salarisgaranties, materiaalkosten voor de meetdienst, en kapitaallasten voor apparatuur.</i>	0,66
Benodigd budget 2024		11,34
Reeds begroot 2024 (fcl 68871)	<i>Het reeds in de begroting opgenomen bedrag onder de FCL 68871, dat bijdraagt aan de RUD-ZL.</i>	10,12
Tekort op de provinciale begroting 2024		-1,22

bedragen in miljoenen euro's

3. Wat is de situatie in 2025 wat betreft de robuustheid van de uitvoering van de VTH-taken?

Met het verhogen van het in de provinciale begroting opgenomen budget voor de opdracht aan de OD ZL naar € 10,12 miljoen en de incidentele begrotingswijziging zijn stappen in de goede richting gezet om tot een robuuste uitvoering van de VTH-taken te komen. Er zijn echter structureel additionele middelen nodig om de robuustheidsslag te vervolmaken en aan de opdracht van uw Staten te voldoen. Vandaar dat ons college bij de voorgestelde begrotingswijziging aan uw Staten, mede in het kader van transparantie, heeft aangekondigd met een separaat voorstel te zullen komen voor een structurele dekking van de - op basis van onze eisen/wensen - te verwachten kosten die gepaard gaan met de voor de komende jaren te verlenen opdrachten aan de OD ZL.

4. Wat kost het om naar een robuuste uitvoering van de taken op VTH-gebied te gaan?

Om de financiële consequenties die gepaard gaan met het vervolmaken van de robuustheidsslag inzichtelijk te krijgen, is uitraag gedaan bij de OD ZL en de beleidsafdelingen van de Provincie Limburg.

¹¹ Zie mededeling portefeuillehouder van 20 augustus 2024, DOC-00689484.

Daarbij is de vraag gesteld wat nodig is om naar een robuuste uitvoering van de taken op VTH-gebied te gaan. Na deze uitvraag heeft de OD ZL een voorstel ingediend waarin inzicht is gegeven in de financiële consequenties die daarmee gepaard gaan. Het voorstel van de OD ZL voor het aanvullend werkprogramma 2025 tot en met 2027 bestaat uit circa 30 maatregelen. Het door OD ZL ingediende voorstel is getoetst door extern adviesbureau Buiten Organisatieadvies. Het door dit bureau opgestelde rapport is als bijlage bij deze nota en het Statenvoorstel gevoegd. In dit rapport concludeert het adviesbureau dat het aanvullend voorstel van de OD ZL inhoudelijk logisch in elkaar zit en vanuit landelijk kader en provinciaal beleidsperspectief op de juiste zaken focust.

Het voorstel van de OD ZL is uitgewerkt in drie hoofdscenario's:

Basisscenario

Dit scenario omvat de voortzetting van bestaande taken, aangevuld met noodzakelijke (nieuwe/geïntensiverde) wettelijke taken, zoals bijvoorbeeld:

- extra inzet (bijvoorbeeld bij de energiebesparingsplicht, intensiever uitvoeren van emissiemetingen en open bodemenergiesystemen); en
- extra externe kosten (bijvoorbeeld MER-toetsing bij vergunningen door de MER-commissie).

Dit basisscenario voldoet echter niet aan de opdracht van uw Staten om de aanbevelingen van de ZRK te implementeren.

De financiële consequenties van het basisscenario zijn in onderstaande tabel weergegeven:¹²

Basisscenario	2025 Basis scenario	2026 Basis scenario	2027 Basis scenario
1 Totale begroting van ODZL (geïndexeerd)	20,70	20,99	21,11
2 Provinciaal deel OD begroting (+/- 55%)	11,25	11,55	11,61
3 10% incidentele opdrachten aan OD (geïndexeerd)	0,10	0,11	0,11
4 Aanvullend wettelijke taken (geïndexeerd)	0,71	0,73	0,75
Totale kosten	12,06	12,38	12,47

- Post 1 betreft opgave van ODZL begroting 2025 en meerjarenbegroting 2026-2028
- bedragen zijn inschattingen in miljoenen euro's
- geschatte indexreeks: 2025 3,3%, 2026 2,8%, 2027 3,25%, 2028 3,05%, zie financiële grondslagen begroting 2025

¹² N.B.: in alle hierna weergegeven tabellen kunnen de weergegeven totale kosten afwijken van het bedrag dat ontstaat als de totale kosten worden opgeteld. Dit verschil wordt veroorzaakt door afrondingen.

Robuustheidsscenario

Dit scenario omvat naast de voortzetting van bestaande taken, aangevuld met noodzakelijke (nieuwe/geïntensiveerde) wettelijke taken, tevens de aanbevelingen van de ZRK, waarmee de gewenste robuustheidsslag wordt gerealiseerd. Zo stelt de OD ZL in dit scenario bijvoorbeeld een plan van aanpak op voor toezicht op en analyse van afvalwatermonsters afkomstig van indirecte lozingen. Bij de intensivering van het toezicht wordt ook bekeken of de vergunningen nog actueel en passend zijn. Op die manier kan een bijdrage worden geleverd aan het voldoen aan de doelen die de Kaderrichtlijn Water (KRW) stelt.

Dit scenario sluit het beste aan bij de beleidsdoelen van de Provincie en de opdracht van uw Staten om de ZRK-aanbevelingen te implementeren. Ook extern adviesbureau Buiten Organisatieadvies adviseert om te kiezen voor dit scenario.

De financiële consequenties van het robuustheidsscenario zijn in onderstaande tabel weergegeven:

Robuustheidsscenario	2025 Robuust scenario	2026 Robuust scenario	2027 Robuust scenario
1 Totale begroting van ODZL (geïndexeerd)	20,70	20,99	21,11
2 Provinciaal deel OD begroting (+/- 55%)	11,25	11,55	11,61
3 10% incidentele opdrachten aan OD (geïndexeerd)	0,10	0,11	0,11
4 Aanvullend wettel. + max. robuuste taken (geïndexeerd)	2,69	3,18	3,03
Totale kosten robuust maximaal scenario voor Prov. Limburg	14,05	14,83	14,75

- Post 1 betreft opgave van ODZL begroting 2025 en meerjarenbegroting 2026-2028
- bedragen zijn inschattingen in miljoenen euro's
geschatte indexreeks: 2025 3,3%, 2026 2,8%, 2027 3,25%, 2028 3,05%, zie financiële
grondslagen begroting 2025

Plusscenario

Naast de taken uit het robuustheidsscenario omvat dit scenario aanvullende maatregelen die de uitvoeringsslagkracht van de OD ZL verder vergroten. Het betreft - onder meer - de taken in het kader van:

- de Beleidsregel brandveiligheid en constructieve veiligheid;
- extra capaciteit voor vergunningen afvalbedrijven;
- de lucht- en meetdienst (borging continuïteit en kwaliteit, NEN-EN/ISO 17025);
- het opstellen van een business case voor het landelijk netwerk regionale luchtmeetdiensten en;
- financiële zekerheid voor de 'moet'-bepaling vergt geen extra capaciteit, maar mocht de Provincie beleid maken waarbij de 'kan'-bepaling gaat gelden voor afvalbedrijven, dan zal dit extra capaciteit vergen.

Hoewel dit scenario de meest optimale uitvoering biedt, past het niet binnen de taakstelling voor doelmatige inzet van provinciale middelen.

De financiële consequenties van het plusscenario zijn in onderstaande tabel weergegeven:

Plusscenario	2025 Plus	2026 Plus	2027 Plus
1 Totale begroting van ODZL (geïndexeerd)	20,70	20,99	21,11
2 Provinciaal deel OD begroting (+/- 55%)	11,25	11,55	11,61
3 10% incidentele opdrachten aan OD (geïndexeerd)	0,10	0,11	0,11
4 Aanvullend wettel.+max.robust+wenselijke taken (geïndexeerd)	3,41	4,08	3,82
Totale kosten plus scenario voor Prov. Limburg	14,77	15,73	15,54

- Post 1 betreft opgave van ODZL begroting 2025 en meerjarenbegroting 2026-2028
- bedragen zijn inschattingen in miljoenen euro's
- geschatte indexreeks: 2025 3,3%, 2026 2,8%, 2027 3,25%, 2028 3,05%, zie financiële
- grondslagen begroting 2025

In de navolgende tabel zijn de financiële consequenties van de drie genoemde scenario's nogmaals weergegeven:

Meerjarenbegroting opdracht ODZL	2025			2026			2027		
	Plus	Robuust	Basis	Plus	Robuust	Basis	Plus	Robuust	Basis
1 Totale begroting van ODZL (geïndexeerd)	20,70	20,70	20,70	20,99	20,99	20,99	21,11	21,11	21,11
2 Provinciaal deel OD begroting (+/- 55%)	11,25	11,25	11,25	11,55	11,55	11,55	11,61	11,61	11,61
3 10% incidentele opdrachten aan OD (geïndexeerd)	0,10	0,10	0,10	0,11	0,11	0,11	0,11	0,11	0,11
4 Aanvullende opdracht vanuit provincie (geïndexeerd)	3,41	2,69	0,71	4,08	3,18	0,73	3,82	3,03	0,75
Te begroten door Prov. Limburg	14,77	14,05	12,06	15,73	14,83	12,38	15,54	14,75	12,47

5. Zijn de door de OD ZL begrote kosten realistisch?

Extern adviesbureau Buiten Organisatieadvies heeft het voorstel van de OD ZL inhoudelijk beoordeeld. Daarbij is geconcludeerd dat het voorstel inhoudelijk logisch in elkaar zit en vanuit landelijk kader en provinciaal beleidsperspectief op de juiste zaken focust. De onderbouwingen en capaciteitsramingen van de aanvullende maatregelen zijn volgens de onderzoekers realistisch en plausibel.

Bij de beoordeling heeft het adviesbureau een vergelijking gemaakt met de provinciale bijdragen aan omgevingsdiensten die qua aard en omvang goed vergelijkbaar zijn met de OD ZL.¹³

¹³ De omgevingsdiensten in Noord-Brabant, Gelderland en de drie noordelijke provincies Groningen, Friesland en Drenthe.

Daarbij valt op dat de kosten voor de locatiegebonden VTH-milieutaken laag zijn ten opzichte van de andere diensten, terwijl de kosten voor de Briks-taken (bouwen) en de meetdienst bij OD ZL relatief hoog zijn. De overheadkosten zijn bij alle vier de diensten vergelijkbaar. Ook de door de OD ZL gehanteerde uurtarieven zijn in lijn met die van andere omgevingsdiensten.

6. Voor welk scenario heeft ons college gekozen?

Ons college heeft voor het robuustheidsscenario gekozen. Dat wordt hierna toegelicht.

Basisscenario

Het basisscenario kan niet als optie worden gezien. Met dit scenario wordt immers - als opgemerkt - geen invulling gegeven aan de opdracht van uw Staten om de aanbevelingen van de ZRK te implementeren. Daarbij komt dat een keuze voor dit scenario onvoldoende verbetering van de uitvoeringskwaliteit en slagkracht van de OD ZL biedt, waarbij zelfs het risico bestaat dat de OD ZL de wettelijke taken die zij moet uitvoeren niet kan uitvoeren.

Uit informatie van de OD ZL, getoetst door het extern adviesbureau, blijkt daarnaast dat het werkprogramma van de OD ZL strak gepland is. De voor de Provincie gerealiseerde uren overschrijden in de afgelopen jaren meestal de geplande uren. Dit wijst op een hoge werkdruk. Het werkprogramma dat de OD ZL in opdracht van ons college uitvoert, vergt vaak meer inspanning dan oorspronkelijk geraamd.

Het niet structureel beschikbaar stellen van additionele middelen voor de financiering van de opdrachten aan de OD ZL heeft gevolgen. Zoals de ZRK al heeft geconcludeerd, zullen de kwetsbaarheden van en de risico's voor onze leefomgeving in dat geval toenemen. De OD ZL is dan immers minder in staat om op een adequate, slagvaardige en effectieve wijze toezicht te houden, vergunningen te verlenen en te handhaven. Daarnaast bestaat het risico dat niet meer voldaan kan worden aan de vereisten van het VTH-stelsel.

Robuustheidsscenario

Dit scenario sluit het beste aan bij de beleidsdoelen van de Provincie en de opdracht van uw Staten om de aanbevelingen van de ZRK te implementeren. Ook Extern adviesbureau Buiten Organisatieadvies heeft geadviseerd om voor dit scenario te kiezen.

Door voor dit scenario te kiezen, kan vanuit het principe van risicogericht toezicht worden gewerkt. Hierdoor wordt er bij bedrijven met meer overtredingen of waar handhavingstrajecten lopen intensiever (regulier) toezicht gehouden en, indien nodig, passend en effectief handhavend opgetreden om overtredingen te beëindigen en/of herhaling daarvan te voorkomen om zo de leefomgeving te beschermen. Bovendien kan door geïntensiveerd toezicht op afvalverwerkingsbedrijven meer grip worden gehouden op de afvalbranche.

Bij het voorgaande komt dat de kwaliteit van vergunningverlening verbeterd kan worden door het inzetten van meer capaciteit. Daardoor is er ruimte bij de OD ZL om vergunningen te actualiseren en aan te scherpen. Verder is er meer inzet op vergunningen en toezicht op het gebied van ZZS. Inmiddels is een inhaalslag gedaan ten aanzien van de aanpassing van vergunningen met voorschriften voor wettelijk verplichte energiebesparing voor energierelevante vergunningsplichtige bedrijven waarvoor wij bevoegd gezag zijn.

Thans moeten toezicht en handhaving ervoor zorgen dat de controle plaatsvindt op de naleving van de energiebesparingsvoorschriften. Dit wordt daarom structureel opgenomen in de jaarlijkse opdrachten aan de OD ZL.

Plusscenario

Het plusscenario omvat - als opgemerkt - aanvullende maatregelen die de uitvoeringskracht van de OD ZL verder vergroten. Dit maakt dat dit scenario de meest optimale uitvoering biedt. Daar staat echter tegenover dat op dit moment wordt ingeschat dat de aanvullende taken die de OD ZL in dit scenario gaat verrichten niet noodzakelijk zijn om te voldoen aan de opdracht van uw Staten om de aanbevelingen van de ZRK te implementeren. Los daarvan is het op dit moment nog te onduidelijk of de OD ZL voor deze extra taken de benodigde personeelscapaciteit kan aantrekken.

7. Welke verdiepingsslag heeft ons college nog gemaakt binnen het robuustheidsscenario?

Vanuit het oogpunt van doelmatige inzet van provinciale middelen is kritisch en zorgvuldig gekeken naar de taken die de OD ZL in het robuustheidsscenario gaat verrichten. Daarbij is gekeken of het nodig is dat de OD ZL al deze taken gaat verrichten om te voldoen aan de opdracht van uw Staten om naar een robuuste uitvoering van de VTH-taken te gaan. Bij het inventariseren van die taken is gebleken dat één van de taken die de OD ZL binnen het robuustheidsscenario gaat verrichten het “intensiveren van toezicht op provinciale inrichtingen” is. Hierbij wordt de aanpak op aandachtbedrijven versterkt en wordt diepgaander en frequenter (onaangekondigd) toezicht gehouden. Deze taak kan op twee niveaus worden uitgevoerd:

- de zogenaamde “optimale variant”¹⁴ die volgens de OD ZL de meeste zekerheid biedt om deze taak succesvol aan te pakken waar te maken doordat de kans op afbreukrisico's voor uitkomsten en looptijden wordt verkleind; en
- de zogenaamde “standaardvariant”¹⁵.

De kosten die aan beide varianten verbonden zijn, zijn weergegeven in onderstaande tabel:

	2025	2026	2027	Totaal
Optimale variant	€ 693.800,-	€ 703.800,-	€ 444.150,-	€ 1.841.750,-
Standaardvariant	€ 511.550,-	€ 446.550,-	€ 182.250,-	€ 1.140.350,-
Verschil	€ 182.250	€ 257.250,-	€ 261.900,-	€ 701.400,-

In beide varianten (de “optimale variant” en de “standaardvariant”) zijn de kosten opgebouwd uit de volgende posten:

- projectmanagement;
- data en kwaliteit;
- toezichthouders;
- tools; en
- opleidingen.

¹⁴ De OD ZL noemt deze variant in het Plan van aanpak Intensiveren van toezicht op provinciale inrichtingen de zogenaamde “ZRK-plus-variant”.

¹⁵ De OD ZL noemt deze variant in het Plan van aanpak Intensiveren van toezicht op provinciale inrichtingen de zogenaamde “ZRK-dekkende-variant”.

Het verschil in kosten tussen beide varianten wordt verklaard door de personele inzet. In de “optimale variant” worden meer toezichthouders ingezet en meer FTE aan projectmanagement dan in de “standaardvariant”. Ons college heeft niet voor de “optimale variant” gekozen, maar voor de “standaardvariant”. Met deze variant wordt gekozen voor een ambitieniveau dat voldoet aan de aanbevelingen van de ZRK¹⁶ en hiermee komen de inrichting gebonden VTH-taken van de Provincie ook op het niveau van andere Seveso-diensten.¹⁷ Het kiezen voor de “standaardvariant” levert daarnaast een aanzienlijke verlaging van de additionele middelen op van in totaal (over de periode van 2025 tot en met 2027) € 701.400,- ten opzichte van de “optimale variant”.

Het voorgaande leidt tot het volgende financiële beeld:

Voorgestelde robuustheidsscenario met standaardvariant	2025	2026	2027
	Robuust	Robuust	Robuust
1 Totale begroting van ODZL (geïndexeerd)	20,70	20,99	21,11
2 Provinciaal deel OD begroting (+/- 55%)	11,25	11,55	11,61
3 10% incidentele opdrachten aan OD (geïndexeerd)	0,10	0,11	0,11
4 Aanvullend wettel. + basis robuuste taken (geïndexeerd)	2,51	2,92	2,77
Totale kosten	13,86	14,57	14,49

8. Wat krijgt de Provincie ervoor terug wanneer de OD ZL robuust wordt?

Het versterken van de OD ZL is van cruciaal belang, zeker in een regio met een groot aantal complexe en risicovolle inrichtingen, zoals Chemelot, de energiecentrales in Maasbracht en andere industriële clusters. Deze bedrijven vormen het economische hart van de regio, maar brengen ook aanzienlijke risico's en verantwoordelijkheden met zich mee. Daarnaast houdt de omgevingsdienst toezicht op middelgrote en kleinere bedrijven in sectoren zoals landbouw, logistiek en toerisme en is zij verantwoordelijk voor vergunningverlening bij cruciale ruimtelijke en infrastructurele projecten, zoals woningbouw en energie-opwekking. Ook speelt zij een essentiële rol bij het beschermen van natuur en biodiversiteit in kwetsbare gebieden zoals Natura 2000-gebieden en het aanpakken van milieucriminaliteit en bodemverontreiniging. De omgevingsdienst ondersteunt daarnaast de energietransitie en klimaatadaptatie, biedt snelle en deskundige incidentrespons bij calamiteiten, en stimuleert met educatie en bewustwording duurzaam handelen. Het versterken van de dienst is noodzakelijk om de Provincie optimaal voor te bereiden op deze brede en complexe uitdagingen, waarmee zij de balans bewaart tussen economische ontwikkeling, milieuveiligheid en de kwaliteit van de leefomgeving.

9. Wat levert het op?

- Betere waarborging van de publieke gezondheid en veiligheid

In een regio met veel risicovolle installaties is strakke handhaving essentieel om veiligheidsincidenten, zoals lekkages of explosies, te voorkomen. Door versterking van de OD

¹⁶ Aanbeveling 1529.

¹⁷ Zie in dit verband ook de conclusie van Buiten organisatieadvies.

ZL worden toezicht en risicoanalyses verder verbeterd en geïntensiveerd, wat leidt tot een veiligere leefomgeving voor onze inwoners.

- Specifieke expertise voor complexe inrichtingen

Het beheren en controleren van grote inrichtingen zoals Chemelot vraagt om gespecialiseerde kennis en continu toezicht. Een robuuste omgevingsdienst kan deze expertise borgen en uitbreiden, wat niet alleen naleving garandeert, maar ook proactieve ondersteuning biedt aan bedrijven.

- Versnelling van vergunning- en toezichtprocessen

Grote bedrijven en nieuwe investeerders verwachten professionele, snelle en consistente dienstverlening. Door de omgevingsdienst te versterken, zorgen we ervoor dat vergunningverlening efficiënter verloopt zonder concessies te doen aan kwaliteit. Dit versterkt het vestigingsklimaat en trekt nieuwe economische activiteit aan.

- Grotere slagkracht bij toezicht en handhaving

De schaal en complexiteit van industriële inrichtingen vragen om een dienst die flexibel en krachtig kan reageren op incidenten en overtredingen. Een robuuste omgevingsdienst biedt deze capaciteit, waardoor het vertrouwen in toezicht en naleving groeit.

- Bescherming van ons milieu en onze inwoners

De balans tussen economische activiteit en milieuveiligheid is cruciaal als in Limburg. Een versterkte omgevingsdienst kan een actieve rol spelen in het beperken van uitstoot, het beschermen van water- en luchtkwaliteit, en het waarborgen van de leefbaarheid in onze provincie.

- Toekomstbestendigheid in een veranderende wereld

De schaal en ambitie van bedrijven als Chemelot brengen unieke uitdagingen met zich mee, zoals de energietransitie, circulaire productie en emissiereductie. Een robuuste omgevingsdienst is een essentiële partner om deze transitie in goede banen te leiden, waarbij veiligheid en duurzaamheid voorop staan.

10. Waarom nu?

Het versterken van de Omgevingsdienst Zuid-Limburg is geen luxe, maar een noodzaak. De concentratie van zware industrie, gecombineerd met de groeiende uitdagingen rondom milieu, veiligheid en regelgeving, maakt dit een urgente prioriteit. Zonder een goed functionerende dienst bestaat het risico op vertragingen (van onder andere vergunningverlening), incidenten en mogelijke nadelige gevolgen voor de reputatie en concurrentiepositie van de regio.

11. Hoe kunnen de te ontstane tekorten worden gedicht?

De structurele bijdrage aan de OD ZL in de begroting bedraagt (inclusief indexering) € 10,45 miljoen in 2025 en loopt (door indexering) naar verwachting op tot € 10,75 miljoen in 2026 en € 11,10 miljoen in 2027. Dit bedrag dekt een aanzienlijk deel van de reguliere kosten, inclusief personeelskosten, operationele uitgaven en een deel van de nieuwe wettelijke verplichtingen.

Als in 2025 en verder jaarlijks overeenkomstig het voorgestelde robuustheidsscenario met de standaardvariant een opdracht aan de OD ZL wordt gegeven, bedraagt het tekort op de financiële begroting in 2025 € 3,27 miljoen. Dit bedrag loopt op tot € 3,82 miljoen in 2026 en € 3,41 miljoen in 2027.

Het tekort in 2025 wordt met € 0,5 miljoen gedempt. Uit de financiële rapportage van de OD ZL blijkt namelijk dat er in de eerste acht maanden van 2024 minder is uitgegeven aan indirecte kosten, opleidingskosten en overige personeelskosten. De inkomsten zitten ongeveer op het niveau van de begroting. Dit resulteert in een demping van het totale resultaat van de OD ZL met ongeveer € 1,00 miljoen. Hierdoor kunnen alle deelnemers (Provincie en gemeenten) profiteren van een lagere factuur en het vrijgekomen bedrag reserveren voor toekomstige noodgedwongen investeringen met oog op een robuuste omgevingsdienst. Dit betekent voor de Provincie dat het begrotingstekort voor 2025 (van € 3,27 miljoen) naar verwachting kan worden teruggedrongen met € 0,5 miljoen. Er zijn inmiddels signalen dat de onderbesteding voor 2024 mogelijk groter zal zijn. Er wordt in samenwerking met de ODZL nog uitgezocht of dit correct is, wat de oorzaken zijn en wat dit eventueel voor de provincie zal betekenen. Mocht dit bij de vaststelling van de definitieve jaarrekening 2014 van de ODZL inderdaad het geval zijn, dan zijn er minder aanvullende provinciale middelen nodig en zal de provinciale begroting hierop aangepast worden.

Daarnaast wordt een deel van het tekort gedekt door de te verwachte inkomsten uit bouw- en milieuleges (behorend bij de taken van de omgevingsdienst) in 2025 en verder structureel aangewend als aanvullende dekking. Deze worden voorlopig geraamd op € 2,0 miljoen per jaar.

Het voorgaande betekent dat het totale tekort op de provinciale begroting in de jaren 2025 tot en met 2027 € 4,00 miljoen bedraagt. Dit komt neer op structureel € 1,4 miljoen per jaar. In de tabel hieronder is het financiële beeld nogmaals weergegeven:

Voorgestelde robuustheidsscenario met standaardvariant	2025	2026	2027
	Robuust	Robuust	Robuust
1 Totale begroting van ODZL (geïndexeerd)	20,70	20,99	21,11
2 Provinciaal deel OD begroting (+/- 55%)	11,25	11,55	11,61
3 10% incidentele opdrachten aan OD (geïndexeerd)	0,10	0,11	0,11
4 Aanvullend wettel. + basis robuste taken (geïndexeerd)	2,51	2,92	2,77
Totale kosten	13,86	14,57	14,49
5 Reeds begroot voor ODZL	10,12	10,12	10,12
6 Indexreeks	0,33	0,63	0,99
7 Dekking via programmareserves Energie en Economie	0,15	PM	PM
8 Leges (voorlopige inschatting)	2,00	2,00	2,00
9 Incidenteel resultaat ODZL 2024	0,50	0,00	0,00
Totale dekking Prov. Limburg	13,10	12,75	13,11

Tekort op provinciale begroting	-0,77	-1,82	-1,38
--	--------------	--------------	--------------

- Post 1 betreft opgave van ODZL begroting 2025 en meerjarenbegroting 2026-2028
- bedragen zijn inschattingen in miljoenen euro's
geschatte indexreeks: 2025 3,3%, 2026 2,8%, 2027 3,25%, 2028 3,05%, zie financiële
grondslagen begroting 2025

Om het bedrag dat aan additionele middelen nodig is te dekken wordt structureel gevraagd een bedrag van € 1,4 miljoen ter beschikking te stellen voor de opdrachtverlening aan de OD ZL. Dit zal worden verwerkt in het Statenvoorstel Voorjaarsnota 2025 middels bestemming van het financiële resultaat. Voorgesteld wordt om dit bedrag ten laste te brengen van het begrotingsresultaat.

Om deze additionele middelen te dekken, worden verschillende aanvullende dekkingsmaatregelen overwogen:

- de verhoging van de leges, zodat deze 100% kostendekkend zijn, zoals door uw Staten is bepaald (G-23-012). Hiervoor moet de Legesverordening worden aangepast. Dit vereist onderzoek waarbij enerzijds aandacht moet worden besteed aan het vergroten van de financiële stabiliteit en anderzijds aan het behouden van een aantrekkelijk economisch klimaat en het versterken van de transparantie en rechtvaardigheid in de verdeling van kosten. Dit onderzoek is inmiddels gestart en de uitkomsten worden in de zomer van 2025 verwacht;
- het benutten van Specifieke Rijksuitkeringen (SPUK). Deze kunnen een belangrijke bijdrage leveren aan het opvangen van financiële lasten, maar het is niet wenselijk om structurele uitgaven volledig te dekken met incidentele middelen zoals SPUK's. De SPUK's moeten voornamelijk worden ingezet voor specifieke, afgebakende projecten of eenmalige kosten, zoals de implementatie van nieuwe regelgeving of innovatieve programma's. Het benutten van SPUK's vereist nader onderzoek; en
- het inzetten van bestaande middelen, waarbij jaarlijks - bij het vaststellen van de opdracht aan de OD ZL - vanuit de Provincie actief wordt gestuurd op de effectieve en doelmatige inzet van middelen. De begrotingsoverschotten die voortkomen uit werkzaamheden die via de OD ZL worden verzorgd, moeten strategisch worden benut, door deze bijvoorbeeld te herverdelen om eventuele tekorten binnen de OD ZL te compenseren. Ook dit vereist onderzoek.

Tot slot

Tot slot zij opgemerkt dat bij nieuwe ontwikkelingen waarvoor inzet van de OD ZL vereist wordt door ambities van beleidsafdelingen of ons college, separaat dekking geregeld zal moeten worden.

7. Afweging van alternatieven en motivering gemaakte keuze / toets duurzaamheidparagraaf

Uw Staten hebben ons college opdracht gegeven naar een "robuuste" uitvoering van de taken op het VTH-gebied te gaan. Om dit te bereiken en te voldoen aan deze opdracht, is het budget voor het verlenen van de opdrachten aan de OD ZL vanaf 2024 met € 2,2 miljoen verhoogd tot een bedrag van € 10,12 miljoen. Datzelfde jaar is gebleken dat het bedrag van € 10,12 miljoen onvoldoende is om te voldoen aan de opdracht die uw Staten ons college heeft gegeven.

Er is voor 2024 een tekort van € 1,22 miljoen vastgesteld en dit tekort is met instemming van uw Staten met een incidentele begrotingswijziging voor 2024 gedekt.

Met het structureel verhogen van het budget voor de opdrachtverlening aan de OD ZL tot een bedrag van € 10,12 miljoen per jaar en de incidentele begrotingswijziging van € 1,22 miljoen zijn stappen in de goede richting gezet om de gewenste robuustheidsslag te maken. Deze stappen zijn echter onvoldoende om de robuustheidsslag te vervolmaken en daarmee te voldoen aan de opdracht van uw Staten. Immers is in 2024 reeds gebleken dat niet alle aanbevelingen van de ZRK konden worden geïmplementeerd; daarvoor waren de beschikbare financiële middelen ontoereikend. Dit probleem is niet beperkt tot de opdrachtverlening aan de OD ZL in 2024. Uit een in nauwe samenwerking met de OD ZL en extern adviesbureau Buiten Organisatieadvies verrichte analyse blijkt namelijk dat het vastgestelde budget komende jaren (2025 en verder) ook onvoldoende is om de robuustheidsslag te maken. Dit is een onwenselijke situatie, omdat - zoals de ZRK al heeft geconcludeerd - de kwetsbaarheden van en de risico's voor ons leefomgeving in dat geval zullen toenemen. De OD ZL is dan immers minder in staat om op een adequate, slagvaardige en effectieve wijze toezicht te houden, vergunningen te verlenen en te handhaven. Daarnaast bestaat het risico dat niet meer voldaan kan worden aan de vereisten van het VTH-stelsel.

Het voorgaande maakt dat ons college niet anders kan dan uw Staten te vragen te besluiten structureel additionele middelen ter beschikking te stellen voor de opdrachtverlening aan de OD ZL in de jaren 2025 en verder.

Ons college vraagt uw Staten een bedrag van € 1,4 miljoen structureel ter beschikking te stellen voor de opdrachtverlening aan de OD ZL. Uit de hiervoor genoemde verrichte analyse blijkt namelijk dat om de robuustheidsslag te vervolmaken in de jaren 2025 tot en met 2027 in totaal € 4,- miljoen, oftewel € 1,4 miljoen per jaar, nodig is.

Verder vraagt ons college uw Staten in te stemmen met het structureel aanwenden van provinciale legesinkomsten uit bouw- en milieuleges als aanvullende dekking voor toekomstige tekorten.

Tot slot verzoekt ons college uw Staten in te stemmen met het verlenen van een opdracht aan de OD ZL voor de eenmalige aanschaf van een Optical Gas Imaging-camera voor maximaal € 145.200,- (€ 120.000,- inclusief kostprijsverhogende BTW) en dit bedrag ten laste te mogen brengen van de Programmareserve Energie, onderdeel Schoon leefmilieu.

8. Relatie met Programmabegroting – financiële aspecten

Toelichting totstandkoming voorstel

In nauwe samenwerking met de OD ZL en externe adviseurs is een uitgebreide analyse uitgevoerd om de impact van de opdrachtverlening voor de periode 2025 en verder volledig inzichtelijk te maken. Tijdens dit proces is niet alleen gekeken naar de toekomstige behoeften, maar is ook kritisch gereflecteerd op de ervaringen uit het verleden. Dit omvatte een grondige beoordeling van de uitgangspunten en een toetsing van de financiële grondslagen die ten grondslag liggen aan de planning en uitvoering van werkzaamheden door de OD ZL. Deze evaluatie heeft waardevolle lessen opgeleverd over knelpunten.

Daarnaast zijn de implicaties van drie scenario's - het basisscenario, het robuustheidsscenario en het plusscenario - zorgvuldig doorerekend. Hierbij zijn zowel structurele als incidentele kostenaspecten meegenomen, evenals de mogelijke impact van verschillende beleidskeuzes op de lange termijn. De analyse biedt niet alleen inzicht in de huidige situatie, maar vormt ook een solide basis voor het voorgestelde structurele aanpassingen in de provinciale begroting. Hiermee kan de OD ZL op duurzame en robuuste wijze worden ondersteund om haar wettelijke en strategische taken te vervullen, terwijl eerdere lessen worden toegepast om toekomstige efficiëntie en effectiviteit te waarborgen.

Historische context / Resultaten extern onderzoek

De financiële ontwikkeling van de OD ZL laat een gestage groei zien die wordt gedreven door autonome ontwikkelingen, beleidsmatige keuzes en de wens om een robuust niveau van VTH te realiseren. Deze groei is het resultaat van een combinatie van factoren, waaronder inflatie, uitbreiding van wettelijke taken en een verhoogd kwaliteitsniveau in de uitvoering.

De provinciale bijdrage aan de OD ZL is tussen 2022 en 2025 gestegen van € 7,9 miljoen naar € 11,1 miljoen, een toename van € 3,2 miljoen. Deze stijging kan als volgt worden verklaard:

- Loon- en prijsstijgingen: deze hebben geleid tot een toename van € 1,4 miljoen in de totale kosten. In 2023 moest de begroting tussentijds worden aangepast vanwege hogere indexeringen dan oorspronkelijk was voorzien.
- Uitbreiding van het takenpakket: voor circa € 0,9 miljoen zijn extra taken toegevoegd, met name gericht op juridische ondersteuning, bouwtaken en strafrechtelijke handhaving.
- Versterking van de bedrijfsvoering: de kosten voor bedrijfsvoering zijn met € 0,9 miljoen toegenomen, onder andere voor data-analyse, juridische coördinatie en interne organisatieverbeteringen.

Vergelijking met andere Seveso-diensten

Een vergelijking met andere omgevingsdiensten die Seveso-taken uitvoeren, laat zien dat de gemiddelde kosten per inrichting van de OD ZL (€ 57.000) lager liggen dan bij vergelijkbare diensten (€ 67.000 tot € 75.000). De relatief lage kosten van de OD ZL zijn enerzijds positief, maar wijzen ook op een onderbenutting van middelen en capaciteiten, wat de intensivering van VTH-taken bemoeilijkt. De vergelijking toont aan dat een verhoging van de provinciale bijdrage noodzakelijk is om de OD ZL op een vergelijkbaar niveau te brengen als andere diensten.

Overwegingen en lessen uit het verleden

De financiële en operationele situatie van de OD ZL laat zien dat structurele aanpassingen nodig zijn om de uitdagingen van de afgelopen jaren te overwinnen. Het "misalignment" tussen de provinciale begrotingscyclus en die van de OD ZL heeft geleid tot jaarlijkse tekorten en beperkte voorspelbaarheid in de financiering. Tegelijkertijd zorgen arbeidsmarktkrapte en een conservatieve begrotingsaanpak voor onderbenutting van middelen, terwijl de groeiende verantwoordelijkheden en stijgende kosten de druk op de organisatie vergroten. Dit verschil in cycli zorgt ervoor dat de OD ZL vaak onvoldoende zekerheid heeft over de financiële middelen voor de uitvoering van haar taken, wat kan leiden tot vertragingen in de planning en uitvoering van werkzaamheden. Tegelijkertijd bemoeilijkt dit voor de Provincie de mogelijkheid om op tijd de financiële middelen te borgen die nodig zijn voor de gevraagde taken.

Deze lessen uit het verleden zijn integraal verwerkt in onderhavig voorstel voor de structurele begrotingswijziging. Door de afstemming tussen de provinciale begroting en de planning van de OD ZL te verbeteren, strategische prioriteiten te stellen en overschotten structureel in te zetten om tekorten te compenseren, wordt een robuuste basis gelegd. Het voorstel richt zich daarnaast op gerichte investeringen in personeelscapaciteit en innovatieve oplossingen om arbeidsmarktkrapte en inefficiënties te mitigeren. Zo kan de OD ZL beter inspelen op haar groeiende taken en de Provincie sterker sturen op resultaten.

Financieel arrangement structurele begrotingswijziging 2024, 2025 en verder *Opdracht 2024 (reeds verleend)*

In 2024 stond de opdracht aan de OD ZL in het teken van groeiende verantwoordelijkheden en complexiteit. De focus lag op het versterken van de uitvoering van wettelijke taken, het verbeteren van de naleving en de implementatie van aanbevelingen uit het rapport van de ZRK. Tegelijkertijd zorgden financiële en operationele uitdagingen voor een dringende behoefte aan extra middelen en structurele verbeteringen. Hieronder worden de belangrijkste ontwikkelingen gedetailleerd beschreven.

In 2024 bedroeg de totale opdrachtsom voor de OD ZL € 10,58 miljoen, een stijging van € 1,24 miljoen ten opzichte van 2023. Deze verhoging was grotendeels het gevolg van inflatie, nieuwe wettelijke taken en de gedeeltelijke implementatie van aanbevelingen uit het ZRK-rapport. Hoewel het budget grotendeels werd gedekt door reeds gereserveerde middelen in de provinciale begroting, ontstond een tekort van € 1,22 miljoen dat via de Najaarsnota 2024 is gedekt.

Op basis van deze analyse is verder gewerkt aan een begrotingswijziging om de financiële ruimte voor de periode 2025 en verder op een structurele wijze te waarborgen. Deze wijziging houdt rekening met de groeiende taken van de ODZL en de verwachte structurele kostenstijgingen. Hiermee wordt voorzien in de noodzakelijke middelen om de organisatie te versterken en toekomstige financiële tekorten te voorkomen.

Structurele begrotingswijziging 2025 en verder

De opdrachtverlening aan de OD ZL kent, zoals hiervoor eerder inhoudelijk toegelicht en afgewogen, drie scenario's: het basisscenario, het robuustheidsscenario en het plusscenario. Elk scenario heeft specifieke financiële consequenties en sluit aan bij verschillende ambitieniveaus van de provincie. Onderstaand geven wij inzicht in de impact van elk scenario op de meerjarenbegroting, met specifieke aandacht voor de benodigde middelen, de dekkingsmogelijkheden en het verwachte tekort.

Basisscenario

Dit scenario omvat de voortzetting van bestaande taken en aanvullende (nieuwe/geïntensiveerde) wettelijke taken en voldoet niet aan de opdracht van uw Staten om de aanbevelingen van de ZRK te implementeren. De verwachte totale kosten bedragen € 12,06 miljoen in 2025, oplopend tot € 12,47 miljoen in 2027. Hoewel dit scenario geen tekort, maar juist een overschot kent (€ 1,04 miljoen in 2025, circa € 0,37 miljoen in 2026 en circa € 0,63 miljoen in 2027 en verder), biedt het onvoldoende verbetering van de uitvoeringskwaliteit en slagkracht.

Robuustheidsscenario

Dit scenario omvat naast de uitvoering van de bestaande taken en aanvullende (nieuwe/geïntensiveerde) wettelijke taken tevens de aanbevelingen van de ZRK, waarmee de gewenste robuustheidsslag wordt gerealiseerd. De verwachte kosten bedragen € 13,86 miljoen in 2025, oplopend tot € 14,49 miljoen in 2027. Het jaarlijkse tekort varieert van € 0,77 miljoen in 2025 tot € 1,38 miljoen in 2027 en verder. Dit scenario sluit het beste aan bij de beleidsdoelen van de Provincie en de opdracht van uw Staten.

Plusscenario

Naast de taken uit het robuustheidsscenario omvat dit scenario aanvullende maatregelen die de uitvoeringsslagkracht van de OD ZL verder vergroten. De totale verwachte kosten bedragen € 14,77 miljoen in 2025 en lopen op tot € 15,54 miljoen in 2027. Het jaarlijkse tekort bedraagt respectievelijk € 1,67 miljoen in 2025 en € 2,43 miljoen in 2027 en verder. Hoewel dit scenario de meest optimale uitvoering biedt, past het niet binnen de taakstelling voor doelmatige inzet van provinciale middelen.

Samenvatting

Voorgestelde robuustheidsscenario met standaardvariant	2025 Robuust	2026 Robuust	2027 Robuust
1 Totale begroting van ODZL (geïndexeerd)	20,70	20,99	21,11
2 Provinciaal deel OD begroting (+/- 55%)	11,25	11,55	11,61
3 10% incidentele opdrachten aan OD (geïndexeerd)	0,10	0,11	0,11
4 Aanvullend wettel. + basis robuste taken (geïndexeerd)	2,51	2,92	2,77
Totale kosten	13,86	14,57	14,49
5 Reeds begroot voor ODZL	10,12	10,12	10,12
6 Indexreeks	0,33	0,63	0,99
7 Dekking via programmareserves Energie en Economie	0,15	PM	PM
8 Leges (voorlopige inschatting)	2,00	2,00	2,00
9 Incidenteel resultaat ODZL 2024	0,50	0,00	0,00
Totale dekking Prov. Limburg	13,10	12,75	13,11
Tekort op provinciale begroting	-0,77	-1,82	-1,38

- Post 1 betreft opgave van ODZL begroting 2025 en meerjarenbegroting 2026-2028
- bedragen zijn inschattingen in miljoenen euro's
geschatte indexreeks: 2025 3,3%, 2026 2,8%, 2027 3,25%, 2028 3,05%, zie financiële grondslagen begroting 2025

Financiering en dekking

De financiering van de opdrachtverlening aan de OD ZL is gebaseerd op een combinatie van bestaande middelen, aanvullende bijdragen en gerichte reserveringen. De huidige provinciale begroting biedt een solide basis, maar de omvang van de kosten per scenario leidt tot tekorten die een strategische aanpak vereisen om te worden gedekt.

Dekkingsvoorstel

Om de tekorten binnen de verschillende scenario's te dichten, wordt een breed scala aan aanvullende dekkingsmaatregelen toegepast. Deze maatregelen zijn zorgvuldig afgestemd om niet alleen financiële tekorten op te lossen, maar ook om een duurzame en structurele basis te leggen voor de toekomst. Hierbij wordt gekeken naar zowel interne optimalisaties als externe financieringsmogelijkheden. Tegelijkertijd wordt erkend dat bepaalde keuzes, zoals het verhogen van leges, nader onderzoek en beleidsmatige afwegingen vereisen voordat er definitieve uitspraken kunnen worden gedaan.

De structurele bijdrage aan de OD ZL in de begroting bedraagt € 10,45 miljoen in 2025 en loopt (door indexering) naar verwachting op tot € 11,10 miljoen in 2027. Dit bedrag dekt een aanzienlijk deel van de reguliere kosten, inclusief personeelskosten, operationele uitgaven en een deel van de nieuwe wettelijke verplichtingen. Op basis van voorlopige ramingen bedragen de te verwachten inkomsten van de leges (behorend bij de taken van de omgevingsdienst) in 2025 en verder € 2,00 miljoen per jaar. Deze zijn reeds verrekend in onderhavig dekkingsvoorstel. Voor het uitvoeren van innovatief toezicht bij het opsporen van lekkages van ZZS wordt voorgesteld om uw Staten toestemming te vragen opdracht te geven aan de OD ZL voor de éénmalige aanschaf van een Optical Gas Imaging camera voor maximaal € 145.200,- (€ 120.000,- inclusief kostprijsverhogende BTW) en dit bedrag ten laste te brengen van de Programmareserve Energie, onderdeel schoon leefmilieu.

Hierna wordt verder verdiept op de hiervoor genoemde dekkingsmaatregelen.

- Bestaande Leges

De te verwachten inkomsten uit leges (behorend bij de taken van de Omgevingsdienst) bedragen in 2025 en verder naar verwachting € 2,00 miljoen per jaar. Deze inkomsten zijn structureel geraamd in de programmabegroting van de Provincie en maken daarmee onderdeel uit van het provinciale begrotingsresultaat. Het is echter logisch en gerechtvaardigd om deze legesinkomsten toe te rekenen aan de OD ZL, omdat deze rechtstreeks voortvloeien uit de taken die de omgevingsdienst uitvoert, zoals vergunningverlening, toezicht en handhaving.

Het toerekenen van de legesinkomsten aan de OD ZL sluit aan bij het principe van kostenveroorzaking: de inkomsten uit leges worden gegenereerd door diensten die specifiek door de omgevingsdienst worden geleverd. Door deze inkomsten toe te wijzen aan de OD ZL, wordt een directe koppeling gelegd tussen de inkomsten en de daadwerkelijke kosten van de uitvoering van deze taken. Dit vergroot de transparantie en maakt het financiële proces meer inzichtelijk voor zowel de Provincie als voor externe partijen.

Hoewel de legesinkomsten structureel zijn geraamd, kunnen deze in werkelijkheid fluctueren door factoren zoals economische ontwikkelingen of wijzigende wet- en regelgeving. Indien de gerealiseerde inkomsten uit leges lager uitvallen dan geraamd en daarmee een tekort ontstaat op de dekking voor de opdracht OD ZL dan moet aan uw Staten worden gevraagd om de aanvullende benodigde middelen beschikbaar te stellen. Dit voorstel kan via een planning & control product (voorjaarsnota, najaarsnota, begroting) aan uw Staten worden voorgelegd.

- Verhoging leges (onderzoek gestart – uitkomst verwacht zomer 2025)

Een verhoging van de leges voor vergunningverlening biedt een potentiële oplossing om extra inkomsten te genereren. Het uitgangspunt, zoals door uw Staten is bepaald (G-23-012), is dat de leges uiteindelijk 100% kostendekkend moeten zijn. Dit betekent dat bedrijven die baat hebben bij vergunningverlening en toezicht een groter aandeel van de kosten dragen, in lijn met het principe van kostenveroorzaking.

Om deze mogelijke maatregel zorgvuldig voor te bereiden en tijdig in de programmabegroting 2026 te verwerken, is het proces voor het onderzoeken van de legesverordening reeds opgestart. Naar verwachting zal deze analyse voor de zomer van 2025 zijn afgerond. De resultaten van het onderzoek kunnen dan worden gepresenteerd en gebruikt als basis voor mogelijke aanvullende dekking waardoor er minder druk komt op de provinciale begroting.

- Specifieke Rijksuitkeringen

Naast legesverhoging wordt ook actief ingezet op het benutten van specifieke Rijksuitkeringen (SPUK). Landelijke programma's, zoals subsidies voor de implementatie van de Omgevingswet of energiebesparing, bieden waardevolle kansen om de financieringsdruk te verlichten. Deze middelen zijn ontworpen om provincies te ondersteunen bij het uitvoeren van nieuwe wettelijke verplichtingen en beleidsdoelen. Bij succesvolle aanvragen kunnen deze uitkeringen naar verwachting € 2,00 miljoen tot € 3,00 miljoen per jaar opleveren over de periode 2025 en verder.

Hoewel deze Rijksmiddelen een belangrijke bijdrage kunnen leveren aan het opvangen van financiële lasten, is het niet wenselijk om structurele uitgaven volledig te dekken met incidentele middelen zoals SPUK's. Het gebruik van dergelijke incidentele financiering kan leiden tot een onstabiele financiële basis, waardoor de continuïteit van taken en verantwoordelijkheden onder druk kan komen te staan. Om deze reden moeten SPUK's voornamelijk worden ingezet voor specifieke, afgebakende projecten of eenmalige kosten, zoals de implementatie van nieuwe regelgeving of innovatieve programma's.

Tegelijkertijd kan het strategisch gebruik van SPUK's de provinciale begroting wel aanzienlijk ontlasten, doordat incidentele kosten worden gedekt door externe bijdragen. Dit maakt het mogelijk om provinciale middelen te richten op structurele verantwoordelijkheden en prioriteiten. Hiermee wordt de financiële druk op de Provincie verlicht, zonder afbreuk te doen aan de stabiliteit van de structurele begroting.

Om het maximale potentieel van SPUK's te benutten, wordt aanbevolen een gerichte lobby op te starten. Deze lobby kan bijdragen aan het vergroten van de beschikbaarheid van Rijksmiddelen en het verstevigen van de positie van de Provincie Limburg bij het aanvragen van deze financiering. Een effectief lobbytraject kan ervoor zorgen dat de provincie tijdig en optimaal kan inspelen op nieuwe en bestaande landelijke financieringsmogelijkheden. Het wordt daarbij aanbevolen om samenwerking te zoeken met andere provincies en relevante belangengroepen om een gezamenlijk geluid richting het Rijk te laten horen.

- Inzet van bestaande middelen

Bij het jaarlijks vaststellen van de opdracht aan de OD ZL zal vanuit de Provincie actief worden gestuurd op de effectieve en doelmatige inzet van middelen. Dit betekent dat bij het definiëren van de opdracht niet alleen wordt gekeken naar de omvang van de financiële bijdrage, maar ook naar de resultaten en de wijze waarop de middelen worden ingezet. Door deze gerichte sturing kan de OD ZL zich optimaal richten op haar wettelijke en strategische taken, terwijl inefficiënties worden geminimaliseerd.

Daarnaast wordt ingezet op het strategisch benutten van begrotingsoverschotten die voortkomen uit werkzaamheden die via de OD ZL worden verzorgd. Deze overschotten, bijvoorbeeld niet-benutte middelen binnen de opdracht, worden herverdeeld om eventuele tekorten binnen de OD ZL te compenseren. Door jaarlijks te evalueren welke middelen daadwerkelijk zijn benut en waar eventuele overschotten zijn ontstaan, kan de Provincie gericht bijsturen. Dit mechanisme zorgt ervoor dat de provinciale middelen zo effectief mogelijk worden ingezet en dat er een balans wordt gevonden tussen de financiering van nieuwe en bestaande werkzaamheden.

Jaarrekeningresultaten

De jaarrekeningresultaten van de OD ZL tonen aan dat de dienst in voorgaande jaren vaak een positief resultaat behaalde, variërend tussen € 800.000,- en € 1,00 miljoen, met uitzondering van 2022. Dit surplus wordt verklaard door:

- Arbeidsmarktkrapte: het lukt de ODZL vaak niet om de benodigde personeelscapaciteit volledig te realiseren.
- Terughoudendheid in projectramingen: incidentele projectinkomsten worden conservatief begroot, wat in de praktijk vaak leidt tot meevallers bij de jaarafsluiting.

Voorlopig resultaat 2024 (incidentele uitkering resultaat OD ZL 2024)

Uit de financiële rapportage van de OD ZL blijkt dat er in de eerste acht maanden van 2024 minder is uitgegeven aan indirecte kosten, opleidingskosten en overige personeelskosten. De inkomsten zitten ongeveer op het niveau van de begroting. Dit resulteert in een demping van het totale resultaat van de OD ZL met ongeveer € 1,00 miljoen. Hierdoor kunnen alle deelnemers (Provincie en gemeenten) profiteren van een lagere factuur en het vrijgekomen bedrag reserveren voor toekomstige noodgedwongen investeringen met oog op een robuuste omgevingsdienst. Dit betekent voor de Provincie dat het begrotingstekort voor 2025 naar verwachting kan worden teruggedrongen met € 0,5 miljoen. Dit bedrag is als eenmalige dekking in de meerjarenbegroting opgenomen voor het begrotingsjaar 2025. Er zijn inmiddels signalen dat de onderbesteding voor 2024 mogelijk groter zal zijn. Er wordt in samenwerking met de ODZL nog uitgezocht of dit correct is, wat de oorzaken zijn en wat dit eventueel voor de provincie zal betekenen. Mocht dit bij de vaststelling van de definitieve jaarrekening 2024 van de ODZL inderdaad het geval zijn, dan zijn er minder aanvullende provinciale middelen nodig en zal de provinciale begroting hierop aangepast worden.

Effect financieel voorstel op provinciale begroting

Het robuustheidsscenario vraagt om een structurele financiële versterking van de OD ZL, die verder gaat dan de periode 2025-2027 (de activiteiten zijn immers structureel van aard). Voor deze versterking wordt een structureel bedrag van € 1,4 miljoen per jaar exclusief indexering opgenomen in de meerjarenraming vanaf 2025.

Dit bedrag is noodzakelijk om het structurele karakter van de taken en verantwoordelijkheden van de ODZL te waarborgen. Het voorstel is om deze structurele aanpassing te verwerken in de Statenvoorstel Voorjaarsnota 2025, waarbij het benodigde bedrag jaarlijks ten laste wordt gebracht van het begrotingsresultaat.

Het voorstel om de opdracht overeenkomstig het robuustsscenario te verlenen, waarbij wordt gekozen voor de "standaardvariant" heeft de navolgende impact op het begrotingsresultaat van de Provincie. Hieronder wordt de financiële impact per jaar uiteengezet:

	€ x 1.000			
	2025	2026	2027	2028
Resultaat Programmabegroting na 1e wijziging	18.951	9.435	7.568	12.101
Besluitvorming in pipeline				
Effecten decembercirculaire 2024 provinciefonds	338	614	951	1.373
Prognose begrotingsresultaatrichting Voorjaarsnota 2025	19.289	10.049	8.519	13.474
Herlabeling van Lege inkomsten				
(Van algemene middelen naar ODZL)	-2.000	-2.000	-2.000	-2.000
Robuustheidsscenario ODZL	-1.400	-1.400	-1.400	-1.400
Nieuwe prognose begrotingsresultaat	15.889	6.649	5.119	10.074

Financiën merkt op dat de aanvullende structurele lasten het structurele evenwicht onder druk zet, waarbij de verwachte nadelige effecten van de herijking van het Provinciefonds op dit moment nog niet bekend zijn.

Herijking Provinciefonds

Momenteel wordt onderhandeld over het Provinciefonds, wat kan leiden tot onzekerheden over toekomstige financiële dekking. Vanuit financieel perspectief is het daarom essentieel om prudent om te gaan met de inzet van structurele middelen, aangezien de toekomstige dekking mogelijk onder druk kan komen te staan. Deze overweging benadrukt het belang van een robuuste financiële strategie die niet alleen voorziet in de huidige behoeften, maar ook voorbereid is op eventuele toekomstige beperkingen in het beschikbare budget.

Indien de uitkering van het Provinciefonds lager uitvalt dan verwacht, kan dit leiden tot een verhoogde druk op de provinciale begroting en noodzaken tot herprioritering van bestaande uitgaven. Dit maakt het des te belangrijker om prudent om te gaan met de inzet van structurele middelen en een zekere mate van flexibiliteit in de financiële planning te behouden. Deze onzekerheden benadrukken het belang van een robuuste monitoring en regelmatige evaluatie van de financiële situatie. Door tijdig te anticiperen op mogelijke negatieve effecten van een bijstelling van het Provinciefonds, kan de provincie haar beleidsdoelen blijven realiseren zonder afbreuk te doen aan haar financiële gezondheid. Het blijft cruciaal om aanvullende financieringsopties, zoals SPUK-middelen en strategisch gebruik van begrotingsoverschotten, te blijven verkennen om risico's te mitigeren en de impact op de begroting te beheersen.

Risico's en Mitigerende maatregelen

Risico's

Bij de uitvoering van de robuustheidsslag en de bijbehorende financiële implicaties zijn verschillende risico's geïdentificeerd. Op financieel gebied bestaat het risico van stijgende kosten door externe factoren, zoals inflatie, hogere arbeidskosten of onverwachte marktontwikkelingen, die de financiële dekking onder druk kunnen zetten.

Daarnaast is de begrotingsruimte beperkt, en kan het uitblijven van tijdige goedkeuring door uw Staten voor aanvullende middelen leiden tot vertragingen. Onvoorziene incidentele uitgaven, bijvoorbeeld door calamiteiten of grote milieuschades, kunnen bovendien extra financiële druk veroorzaken.

Operationeel zijn er risico's verbonden aan de huidige arbeidsmarktkrapte, die het werven en behouden van gekwalificeerd personeel bemoeilijkt. Dit kan de uitvoering van de robuustheidsslag vertragen. Ook vraagt de introductie van nieuwe wettelijke taken en de implementatie van de aanbevelingen van de ZRK om een intensieve opstartfase, wat tijdelijk kan leiden tot verminderde effectiviteit.

Strategisch en beleidsmatig is het basisscenario niet toereikend om te voldoen aan de opdracht van uw Staten om de aanbevelingen van de ZRK te implementeren, wat het risico met zich meebrengt dat de Provincie niet aan haar wettelijke verplichtingen voldoet. Dit kan leiden tot bestuurlijke en juridische gevolgen. Verder kan maatschappelijke druk ontstaan bij vertragingen of incidenten, wat negatieve gevolgen heeft voor de reputatie van de Provincie.

Tot slot zijn er effectiviteitsrisico's. Ondanks de investeringen bestaat de kans dat de maatregelen niet volledig leiden tot de gewenste slagkracht, bijvoorbeeld door beperkingen in samenwerking met andere overheidslagen of onvoorziene beleidswijzigingen. Zonder een duidelijke monitoringsstructuur en periodieke evaluaties bestaat bovendien het risico dat de robuustheidsslag wordt ingehaald door andere beleidsprioriteiten.

Mitigerende maatregelen

Om de geïdentificeerde risico's te mitigeren, worden verschillende maatregelen toegepast.

Financiële risico's worden beheerst door een periodieke herijking van de kostenramingen en jaarlijkse evaluaties van de voortgang, zodat bijsturing mogelijk is indien externe factoren, zoals inflatie of stijgende arbeidskosten, hoger uitvallen dan verwacht. Daarnaast wordt gewerkt aan het formaliseren van de inzet van programmareserves en het tijdig goedkeuren van aanvullende middelen door uw Staten.

Operationele risico's, zoals arbeidsmarktkrapte, worden aangepakt door gerichte wervingsstrategieën te ontwikkelen, samen met scholingsprogramma's en samenwerkingen met onderwijsinstellingen. Dit moet ervoor zorgen dat de Omgevingsdienst voldoende gekwalificeerd personeel kan aantrekken en behouden. Verder wordt de implementatie van de robuustheidsslag gefaseerd uitgevoerd om de impact op de operationele uitvoering te minimaliseren en de organisatie tijd te geven zich aan te passen.

Strategische en beleidsmatige risico's worden beperkt door het basisscenario te vermijden en te kiezen voor het robuustheidsscenario, dat aansluit bij de opdracht van uw Staten. Om maatschappelijke druk te voorkomen, wordt ingezet op duidelijke communicatie en transparantie over de voortgang en resultaten van de robuustheidsslag.

Effectiviteitsrisico's worden aangepakt door het opstellen van een duidelijke monitoringsstructuur met periodieke evaluaties, zodat tijdige bijsturing mogelijk is en beleidsprioriteiten niet verloren gaan in de uitvoering. Dit zorgt ervoor dat de investeringen daadwerkelijk leiden tot de gewenste slagkracht en robuustheid van de Omgevingsdienst

9. Juridische aspecten – deregulering

Niet van toepassing.

10 Verbindingslijnen en andere visies

Niet van toepassing.

11 Relatie met aanpak coronacrisis

Niet van toepassing.

12 Toets Referendumverordening

Niet van toepassing.

13 Effecten op CO₂ en stikstof emissies

Niet van toepassing.

14 Verdere planning, procedure en uitvoering

Na besluitvorming op dit statenvoorstel kunnen de jaarlijkse opdrachten aan de OD ZL, met inachtnaam van dit besluit, worden verleend in de jaren 2025, 2026 en 2027.

15. Periodieke informatie/sturingsinformatie

X Via Jaarstukken en Begroting

- ☐ Paragraaf Projecten
- ☐ Paragraaf Financieringen
- ☐ Paragraaf Verbonden Partijen
- ☐ Paragraaf Bedrijfsvoering
- ☐ Programmaverantwoording

☐ **Voortgangsrapportages Regeling grote Projecten**

16. Evaluatie

Niet van toepassing.

17. Communicatie

De OD ZL wordt geïnformeerd over de besluitvorming over het Statenvoorstel.

18. Meegezonden bijlage

- Het rapport 'Beoordeling werkprogramma en begroting ODZL'.
- De rekenkundige onderbouwing van de scenario's 'Bijlage taken per scenario'.

**ONTWERPBESLUIT
PROVINCIALE STATEN
VAN LIMBURG**

No: G-25-002

Onderwerp: Structurele dekking jaarlijkse opdracht aan Omgevingsdienst Zuid-Limburg 2025 en verder

Provinciale Staten van Limburg;

gezien het voorstel van Gedeputeerde Staten van Limburg van

besluiten:

1. vanaf 2025 ten behoeve van het gekozen robuustheidsscenario structureel jaarlijks € 1,4 miljoen ter beschikking te stellen voor de jaarlijkse opdracht aan de Omgevingsdienst Zuid-Limburg overeenkomstig het robuustheidsscenario met de "standaardvariant" ten laste van het begrotingsresultaat;
2. in te stemmen met het structureel aanwenden van Provinciale legesinkomsten uit bouw- en milieuleges als aanvullende dekking voor toekomstige tekorten;
3. toestemming te geven voor de aanschaf van een Optical Gas Imaging-camera voor maximaal € 145.200,- (€ 120.000,- inclusief kostprijsverhogende BTW) en dit bedrag ten laste te brengen van de Programmareserve Energie, onderdeel Schoon leefmilieu.

Aldus vastgesteld door Provinciale Staten van Limburg in hun vergadering van 28 januari 2025

De heer mr. A.O.J. Pregled, griffier

De heer E.G.M. Roemer, voorzitter

Beoordeling werkprogramma en begroting ODZL

Opdrachtgever: provincie Limburg

9 januari 2025

1. Inleiding

Aanleiding

De provincie Limburg wil naar een robuuste uitvoering van de VTH-taken voor een gezonde, veilige en duurzame leefomgeving. De uitvoering van milieutaken op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH) bij bedrijven is belegd bij de Omgevingsdienst Zuid-Limburg (ODZL). Als gevolg van autonome ontwikkelingen (onder meer inflatie, landelijke regelgeving) en de inzet van de provincie op een robuuste VTH-uitvoering (gestoeld op aanbevelingen van de Zuidelijke Rekenkamer) laten de werkprogramma's en begroting van ODZL de afgelopen jaren een gestage groei zien. Ieder jaar wordt de begroting van de provincie hier op aangepast. Dit geeft een gevoel van "achter de feiten aanlopen" en onvoldoende "grip op de zaak". Voor 2025 en verder speelt dit des te sterker. Het concept-werkprogramma van ODZL laat een verhoging zien die uitstijgt boven de niveaus van de afgelopen jaren.

Doelstelling

De provincie wil meer inzicht in en onderbouwing van het concept werkprogramma 2025 en de meerjarenbegroting van ODZL en heeft ons gevraagd een onafhankelijke beoordeling uit te voeren. Deze beoordeling treft u hierbij aan.

Verantwoording

De beoordeling is voor een belangrijk deel gebaseerd op expert judgement. Verder zijn documenten bestudeerd, is met betrokkenen gesproken en is er een vergelijking gemaakt met andere Seveso-diensten. Nadrukkelijk merken we op dat we in het gegeven tijdbestek slechts een globale toets hebben kunnen uitvoeren.

Leeswijzer

We gaan achtereenvolgens op de volgende onderwerpen in:

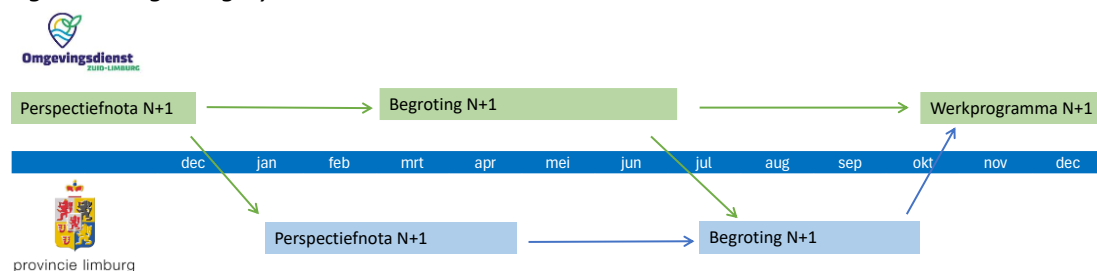
- Beoordeling P&C-cyclus: hoe verloopt het proces van werkprogramma naar begroting?
- Beoordeling aanvullend werkprogramma ODZL: in hoeverre zijn de inhoudelijke onderwerpen logisch en de ramingen afdoende onderbouwd?
- Financiële analyse: wat zijn verklarende factoren voor de kostenstijgingen en wat is de impact daarvan? Hierbij is tevens een vergelijking met andere Seveso-omgevingsdiensten opgenomen.
- Conclusies en aanbevelingen.

2. Beoordeling planning en control cyclus

Werkprogramma volgt nadat de begroting is vastgesteld

De begroting van de Gemeenschappelijke Regeling ODZL wordt al vroeg in het jaar opgesteld. In het voorjaar (april) wordt de ontwerp-begroting naar de deelnemers verzonden. De omvang van deze begroting is gebaseerd op het werkprogramma van de deelnemers in het voorafgaande jaar. In het najaar wordt de begroting van de provincie vastgesteld. Op dat moment is het werkprogramma van de ODZL, met daarin de uitwerking van de inzet voor 2025 nog niet gereed. Daardoor ontstaan er verschillen tussen de begroting van ODZL, de begroting van de provincie en het werkprogramma van ODZL. Dit jaar speelt dit in versterkte mate. Het concept werkprogramma ODZL voor 2025 bevat een aanvullende provinciale opdracht van circa € 3 miljoen ten opzichte van de in juli dit jaar in het Algemeen Bestuur van ODZL vastgestelde begroting voor 2025.

Figuur 1: begrotingscyclus

Aansluiting provinciale begroting met de begroting van ODZL

De begroting van ODZL wordt voor de zomer vastgesteld en dient als basis voor de provinciale begroting. Binnen de provinciale begrotingscyclus verloopt dit proces niet goed. In de provinciale begroting staan andere (lagere) basisbedragen dan in de ODZL-begroting is vastgesteld. Daardoor is er elk jaar een dekkingstekort voor de bijdrage aan de ODZL. Deze situatie is historisch zo gegroeid en behoeft aanpassing.

Tabel 1: dekkingstekorten provinciale begroting

	2022	2023	2024	2025	Aanvullend voorstel ODZL
Verwachte provinciale kosten ODZL					
Begrote bijdrage provincie	€ 7.863.000	€ 8.355.000	€ 10.119.000	€ 11.070.000	€ 14.062.000
Incidentele opdrachten	€ 100.000	€ 100.000	€ 100.000	€ 100.000	€ 100.000
Vaste lasten / afspraken overdracht	€ 680.000	€ 680.000	€ 680.000	€ 680.000	€ 680.000
Verwachte kosten	€ 8.643.000	€ 9.135.000	€ 10.899.000	€ 11.850.000	€ 14.842.000
Provinciale begroting					
Begroting			€ 10.120.000	€ 10.740.000	€ 10.740.000
Aanvullende dekking (reeds vastgesteld)					€ 399.000
Begrote kosten	€ 8.370.000	€ 8.350.000	€ 10.120.000	€ 10.740.000	€ 11.139.000
Tekort	€ -273.000	€ -785.000	€ -779.000	€ -1.110.000	€ -3.703.000

3. Beoordeling aanvullend werkprogramma

3.1 Focus aanvullend werkprogramma

De inhoudelijke grondslag voor het concept werkprogramma ODZL 2025 ligt bij de provinciale uitvraag die is opgesteld door het provinciale opdrachtgeversteam. De uitvraag is gebaseerd op de bestuurlijke ambities zoals benoemd in de documenten “Concretisering milieubeleid” en “Nieuwe energie en een schoon leefmilieu”. Een robuuste uitvoering van de VTH taken is hierin één van de actielijnen. Gedeputeerde Staten benoemen in de documenten de volgende prioriteiten:

- Beheersen van risico's op zware ongevallen met gevaarlijke stoffen.
- Vermijding van Zeer Zorgwekkende Stoffen in het leefmilieu.
- Reductie van luchtverontreinigende stoffen, vermindering van blootstelling aan luchtverontreinigende stoffen.
- Beperken van milieudruk van productieketens, optimaliseren van de inzet van afvalstoffen in een circulaire economie.
- Verdere CO₂-reductie door de industrie en inzet op energiebesparende maatregelen.
- Reductie van geluidshinder & bevorderen van stilte.
- Inzicht in de toestand van de fysieke leefomgeving.

In de uitvraag aan ODZL is daarnaast gevraagd om een vertaling van de ZRK-aanbevelingen op te nemen. Deze aanbevelingen zijn in februari 2023 overgenomen door Provinciale Staten. De ZRK-aanbevelingen gaan in hoofdzaak over 1) een intensivering van toezicht bij Seveso- en complexe bedrijven, 2) meer aandacht voor milieu- en gezondheidsbedreigende thema's als ZZS en indirecte lozingen en 3) kwaliteitsverbetering van vergunningverlening.

Algemeen beeld

We hebben het “voorstel” van ODZL voor het aanvullend deel van het werkprogramma 2025-2027 beoordeeld.

Onze constatering: het voorstel zit in logisch in elkaar en focust op de juiste zaken:

- De provinciale prioriteiten en ZRK-aanbevelingen komen duidelijk en concreet in het voorstel van de ODZL terug.
- De inhoudelijke accenten in het werkprogramma van ODZL komen wij ook tegen in uitvoeringsbeleid en uitvoeringsprogramma's bij andere Omgevingsdiensten. Thema's met veel impact op een gezonde leefomgeving (luchtverontreiniging, ZZS, milieuhinder), grote maatschappelijke risico's (Kaderrichtlijn Water, externe veiligheid) en forse transitie-opgaven (energietransitie, circulaire economie) krijgen overal in de VTH-uitvoering de komende jaren meer aandacht.

Aandachtspunt: de formuleringen in zowel de uitvraag van de provincie als het voorstel van ODZL zijn sterk taak- en capaciteitsgericht (werkzaamheden, aantallen en uren). De bijdrage van de aanvullende VTH-activiteiten aan de provinciale doelen kan worden verduidelijkt: wat dragen deze activiteiten bij aan het verbeteren van de omgevingskwaliteit (bijvoorbeeld bijdrage aan CO₂-reductie, verbeteren van water- kwaliteit, reductie luchtmissies)?

3.2 Onderbouwing aanvullend werkprogramma

Het voorstel van ODZL voor het aanvullende werkprogramma 2025-2027 bestaat uit circa 30 maatregelen. De gevraagde extra middelen bedragen voor 2025 circa € 3 miljoen en deze bedragen lopen in 2026 en 2027 verder op tot circa € 3,5 miljoen.

Door het opdrachtgeversteam van de provincie is dit voorstel in drie categorieën onderverdeeld, te weten: “moet” (wettelijk verplicht), “robuustheidsslag” (implementatie aanbevelingen ZRK) en “wenselijk” (beleidswens provincie). Hieronder beoordelen we de inhoudelijke onderbouwing van de maatregelen die door ODZL zijn voorgesteld. Aan het eind van de paragraaf zijn de constatering samengevat.

Wettelijk verplicht

Het pakket wettelijk verplicht bestaat uit 3 maatregelen en komt voor 2025 in totaal uit op € 545.000. Hieronder zijn de maatregelen met een financiële impact groter dan € 50.000 beoordeeld.

Tabel 2: wettelijke verplichte maatregelen uit voorstel aanvullend werkprogramma

Maatregelen	Toelichting	Bedrag	Beoordeling
Intensivering energietoezicht provinciale bedrijven	Uitgaande van controlefrequentie van 1 x 2 jaar is 1,8 fte extra aan structurele capaciteit nodig.	€ 328.000	Wettelijke taak, controlefrequentie is niet wettelijk voorgeschreven. Intensivering is in lijn met provinciaal beleid.
Toetsing Milieu-Effect-Rapportages (MER) bij vergunningen	Het komt steeds vaker voor dat in de procedures eerst advies van de MER-commissie nodig is. Per advies kost dit circa € 35.000 euro. Wordt in 2025 5 x verwacht.	€ 175.000	Is wettelijk verplicht. Op dit moment niet in de begroting opgenomen. Uit de praktijk blijkt dat 3 tot 5 adviezen per jaar realistisch zijn.

Versterking robuustheid

Het robuustheidspakket bestaat uit 25 maatregelen en vloeien voort uit de ZRK-aanbevelingen. Deze maatregelen komen voor 2025 in totaal uit op ruim € 1,3 mln. Hieronder zijn de maatregelen met een financiële impact groter dan € 50.000 beoordeeld:

Tabel 3: robuustheidspakket uit voorstel aanvullend werkprogramma

Maatregelen	Toelichting	Bedrag	Beoordeling
Intensiveren toezicht op indirecte lozingen bedrijfsafvalwater	Opzetten en uitvoeren van planmatig toezicht op indirecte lozingen. Is nu weinig capaciteit voor beschikbaar. In 2025 opstellen plan van aanpak, vanaf 2026 2 fte extra voor gericht toezicht en analyse afvalwatermonsters.	€ 75.000 – € 367.000	Wettelijke taak, wordt nu beperkt ingevuld. In lijn met provinciaal beleid
Seveso toezichtfrequentie	Bij lage drempel-inrichtingen worden relatief weinig Brzo-inspecties gehouden. Voor verhoging van toezichtfrequentie is 1 fte extra nodig.	€ 183.000	Wettelijke taak. Toezichtfrequentie is niet wettelijk voorgeschreven. Invulling is in lijn met provinciaal beleid

Verbeteren kwaliteit vergunningen	Uitbreiding juridische capaciteit met 1 fte voor verhoging kwaliteit vergunningen en afhandeling bestuursrechtelijke trajecten.	€ 80.000 – € 159.000	Wettelijke taak, in lijn met provinciaal beleid.
ZZS-coördinatie	Voor deze groeiende taak is capaciteitsuitbreiding met 1,3 fte, in de vorm van een regiotrekker, noodzakelijk.	€ 269.000 – € 389.000	Wettelijke taak en deze invulling is in lijn met provinciaal beleid. Capaciteit komt hiermee meer in lijn met andere Seveso-diensten.
Uitvoeren emissiemetingen	Naast reguliere toetsing van emissiemeetrapporten, dient de ODZL ook over een eigen emissiecontrole-programma te beschikken. Ingezet wordt op een verdubbeling van het aantal emissiemetingen. Dit vraagt 1 fte extra. Daarnaast aanvullend meet- en analysebudget.	€ 183.000	Geen wettelijke verplichting, maar in lijn met provinciaal beleid. Nader onderzoek wenselijk, gelet op kostenniveau meetdienst (zie hoofdstuk 4). Mogelijk kunnen aan bedrijven meer meet-verplichtingen worden opgelegd.
Intensivering toezicht provinciale bedrijven	De toezichtfrequentie moet omhoog en er moeten meer onaangekondigde controlebezoeken plaatsvinden. Door Arena is een plan van aanpak voor intensivering toezicht opgesteld. Dit leidt tot een inzet van 3 fte structureel extra en daarnaast incidentele proces-/implementatiekosten voor 2 jaar.	€ 512.000 – € 700.000	Wettelijke taak. Toezichtfrequentie is niet wettelijk voorgeschreven, maar intensivering is in lijn met provinciaal beleid. T.o.v. andere Seveso-diensten is huidige VTH-inzet per inrichting relatief laag (zie hoofdstuk 4).
Vergunningen – toetsing Rie-locaties	Inzet op periodieke toetsing overige RIE locaties en actualisaties BRZO-vergunningen (1 fte).	€ 159.000	Wettelijke taak, in lijn met provinciaal beleid
ZZS: aanschaf thermische desorptie	Aanschaf van specifieke meetapparatuur voor ZZS (inclusief back-up) en uitbreiding personele capaciteit. Capaciteit ook voor inzet bij andere omgevingsdiensten. Gaat om een investering in drie apparaten (1 per jaar), met investeringsbedragen van € 125.000 - € 170.000 en afschrijvingstermijn van 5 jaar.	€ 216.000 – € 275.000	Geen wettelijke taak. Wel noodzakelijk voor adequate invulling en in lijn met provinciaal beleid. Onderbouwing van bedrag roept vragen op. Nader onderzoek wenselijk, ook gelet op aanvullende dekkingsmogelijkheden en kostenniveau meetdienst (zie hoofdstuk 4).
Lucht-meetdienst: slagvaardiger toezicht	Extra toezicht op overschrijdingen van lucht-emissienormen: 0,5 fte in 2025 en daarop volgende jaren 1,0 fte.	€ 91.000 – € 182.000	Wettelijke taak en in lijn met provinciaal beleid.

Beleidswensen

Het pakket beleidswensen bestaat uit vier maatregelen. Deze komen voor 2025 uit op een bedrag van € 720.000. De maatregelen met een impact groter dan € 50.000 zijn:

Tabel 4: beleidswensen uit voorstel aanvullend werkprogramma

Maatregelen	Toelichting	Bedrag	Beoordeling
Intensivering brandveiligheid en constructieve veiligheid	Intensievere fysieke controles op basis van risicoclassificatie gebouwen. Leidt tot 1 fte extra inzet in 2025. Vanaf 2026 2 fte extra.	€ 159.000 – € 319.000	Wettelijke taak, controlefrequenties zijn niet wettelijk voorgeschreven. De inzet op bouwtoezicht/BRIKS-taken lijkt relatief hoog, zie paragraaf 4. Nader onderzoek en onderbouwing wenselijk.
Financiële zekerheid vergunningen afvalbedrijven	Extra inzet nodig als gekozen wordt door provincie voor invulling van de 'kan'-bepaling voor afvalbedrijven. In dat geval 2 fte extra inzet nodig	€ 365.000	Wettelijke taak, wijze van invulling niet wettelijk voorgeschreven. In lijn met provinciaal beleid
Lucht - meetdienst borging kwaliteit	In verband met pensioen van een medewerker en kennisborging wordt geïnvesteerd in een dubbele bezetting, zodat in 2025 en 2026 een goede overdracht kan plaatsvinden.	€ 144.000	Geen wettelijke taak, geen relatie met provinciaal beleid. Onderbouwing bedrag onvoldoende, gaat om bedrijfsvoeringkeuze ODZL.

Constateringen

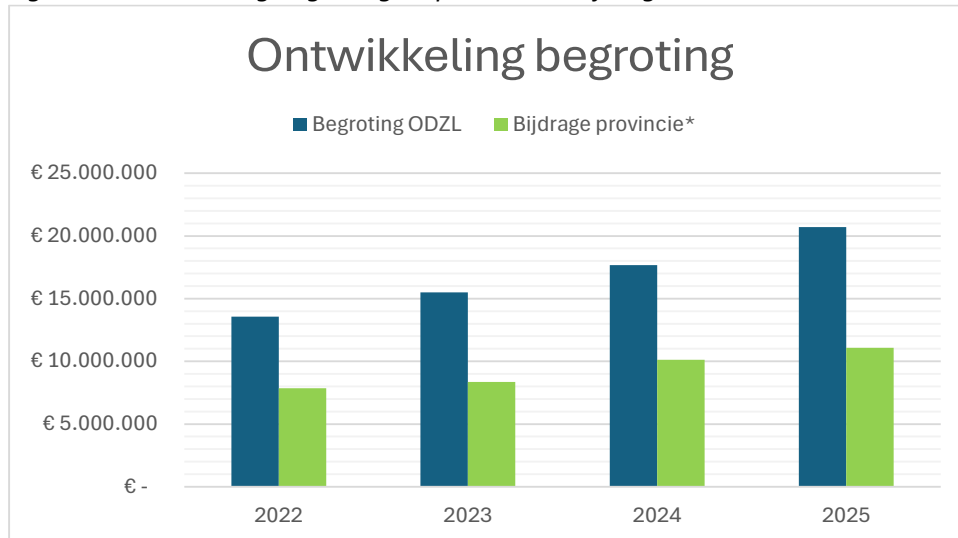
1. Alle activiteiten in het voorstel voor het aanvullende werkprogramma hebben hun oorsprong in de provinciale uitvraag en zijn met uitzondering van enkele maatregelen op het gebied van meten en meetdienst gekoppeld aan een basis- of wettelijke VTH-taak.
2. De inhoudelijke onderbouwingen en capaciteitsramingen zijn in onze ogen in de meeste gevallen realistisch, met de kanttekening daarbij dat we de capaciteitsramingen niet nader hebben onderzocht.
3. Bij enkele maatregelen (uitvoeren emissiemetingen, specifieke ZZS-meetapparatuur en intensievere controles brandveiligheid) is nader onderzoek en nadere onderbouwing op zijn plaats.
4. De onderbouwing bij de maatregel kwaliteitsborging meetdienst beoordelen wij als niet passend. Met deze onderbouwing hoort deze maatregel ons inziens niet thuis in het werkprogramma.

4. Financiële analyse

4.1 Ontwikkeling begroting ODZL

In het onderstaande figuur staat de ontwikkeling van de begroting van ODZL over de afgelopen jaren. Tevens is daarin de ontwikkeling van de provinciale bijdrage weergegeven.

Figuur 2: ontwikkeling begroting en provinciale bijdrage ODZL

* Exclusief incidentele opdrachten en vaste lasten / overdracht taken en het aanvullende werkprogramma 2025.

Uit de tabel is op te maken dat de begroting van de omgevingsdienst fors is gestegen. Dat geldt ook voor de provinciale bijdrage. Deze is gestegen van € 7,9 miljoen naar € 11,1 miljoen in 2025. Voor de stijging van € 3,2 miljoen in de periode 2022 - 2025 zijn de volgende verklarende factoren uit de analyse van de begrotingen te herleiden:

- **Loon- en prijsstijging:** de stijging wordt voor € 1,4 miljoen veroorzaakt door loon- en prijsstijgingen. In 2023 is de begroting van ODZL tussentijds gewijzigd doordat de indexatie hoger uitviel dan waar in de begroting rekening mee was gehouden.
- **Taakuitbreiding primair proces:** het takenpakket voor de provincie in het primair proces is met ca. 0,9 miljoen vergroot. Het betrof met name het versterken van de juridische capaciteit, bouwtaken en nieuwe taken zoals strafrecht.
- **Versterking bedrijfsvoering:** de middelen voor de bedrijfsvoering zijn met ca. 0,9 miljoen gegroeid. In het oog springen met name functies op het gebied van data-analyse, concernjurist en versterking van het coördinatieteam.

4.2 Jaarrekening resultaat

Bij bestudering van de jaarcijfers valt op dat ODZL de afgelopen jaren – met uitzondering van het jaar 2022 – een positief rekeningresultaat heeft van circa € 800.000 tot € 1.000.000. Uit de gevoerde gesprekken komen hierover twee verklaringen naar voren. Ten eerste lukt het door krapte op de arbeidsmarkt niet om personeel aan te trekken om alle geraamde werkzaamheden in het werkprogramma uit te voeren. Ten tweede is de omgevingsdienst terughoudend als het gaat om de raming van incidentele projectinkomsten. In de praktijk ontstaat hierdoor bij de afrekening van het boekjaar regelmatig een meevaller.

4.3 Vergelijking met andere Seveso-diensten

In de onderstaande tabel staat een vergelijking van de provinciale bijdrage van de Seveso-diensten in Noord-Brabant, Gelderland en de drie noordelijke provincies Groningen, Friesland en Drenthe (respectievelijk OMWB, ODRN/ODRA, ODG). Deze omgevingsdiensten zijn qua aard en omvang van de provinciale bedrijven goed vergelijkbaar met ODZL.

Tabel 5: vergelijking provinciale bijdrage met andere Seveso-diensten

Begroting 2025	ODZL	OMWB	ODG	ODRN/ODRA
Bijdrage provincie	€ 11.070.000			
Incidentele opdrachten	€ 100.000			
Vaste lasten / afspraken overdracht	€ 680.000			
Totale kosten	€ 11.850.000	€ 16.650.000	€ 12.279.000	€ 16.028.000
Provinciale inrichtingen	208	232	182	215
Kosten per inrichting	€ 57.000	€ 72.000	€ 67.000	€ 75.000
Overhead (omzet)	28%	28%	27%	28%

De gemiddelde kosten per inrichting van de overige drie omgevingsdiensten lopen uiteen van € 67.000 tot € 75.000. Uitgaande van het bestaande werkprogramma (zonder aanvullende opdracht) liggen de gemiddelde kosten van € 57.000 per inrichting van ODZL hier duidelijk onder.

De vergelijking is op hoofdlijnen. Het detailniveau van de gegevens maakt een verdere vergelijking niet goed mogelijk. Wel valt op dat:

1. de kosten voor de locatie-gebonden VTH-milieutaken laag zijn ten opzichte van de andere diensten.
2. de kosten voor de Briks-taken (bouwen) en de kosten van de meetdienst zijn bij ODZL relatief hoog.
3. De overheadkosten zijn bij alle vier de diensten vergelijkbaar. Ook de door ODZL gehanteerde uurtarieven zijn in lijn met die van andere omgevingsdiensten.

Doorrekening scenario's

In de onderstaande tabel staat hoe de vergelijking uitvalt voor de verschillende scenario's die door het provinciale opdrachtgeversteam zijn onderscheiden.

Tabel 6: vergelijking provinciale bijdrage met andere Seveso-diensten

	Begroting 2025	Scenario's		
		1. Wettelijk	2. Wettelijk, robuust	3. Wettelijk, robuust en wenselijk
Begroting ODZL	€ 20.700.000	€ 21.245.000	€ 22.575.000	€ 23.293.000
Huidige provinciale kosten	€ 11.850.000	€ 11.850.000	€ 11.850.000	€ 11.850.000
Dekking voorzien (binnen provinciale programma's*)		€ 399.000	€ 399.000	€ 399.000
Aanvullende middelen		€ 545.000	€ 1.875.000	€ 2.593.000
Totaal kosten	€ 11.850.000	€ 12.794.000	€ 14.124.000	€ 14.842.000
Kosten per inrichting	€ 57.000	€ 62.000	€ 68.000	€ 71.000

*met name programmareserves energie-deel leefmilieu en economie

Uit de tabel komt naar voren dat bij alle drie de toekomstscenario's de totale provinciale bijdrage meer in lijn komt met de bandbreedte van de andere Seveso-diensten.

5. Conclusies en aanbevelingen

5.1 Conclusies

Planning en control-cyclus

De provinciale begroting is niet goed afgestemd op de begroting van ODZL en de daarin opgenomen begrote bijdrage van de provincie Limburg. Daardoor ontstaan in de basis verschillen die te voorkomen zijn.

Inhoudelijke beoordeling

1. Het aanvullend voorstel van ODZL voor 2025-2027 zit inhoudelijk logisch in elkaar en focust vanuit landelijk kader en provinciaal beleidsperspectief op de juiste zaken.
2. De onderbouwingen en capaciteitsramingen van de aanvullende maatregelen zijn in onze ogen in de meeste gevallen realistisch en lijken op het eerste gezicht plausibel.
3. Enkele maatregelen (uitvoeren emissiemetingen, specifieke ZZS-meetapparatuur en intensievere controles brandveiligheid) behoeven nader onderzoek en een nadere onderbouwing. Eén maatregel beoordelen we op basis van de huidige onderbouwing als niet passend.

Financiële analyse

1. De begroting ODZL en de provinciale bijdrage is de afgelopen periode sterk gestegen. Voor een belangrijk deel wordt deze stijging verklaard door autonome ontwikkelingen (loon- en prijsstijgingen). Daarnaast zijn de kosten gestegen door een hoger kwaliteitsniveau in de uitvoering, groei van taken en een inhaalslag in de versterking van de bedrijfsvoering.
2. De volgende aandachtspunten zijn gesignaleerd in de begroting van ODZL:
 - ODZL raamt beperkt projectinkomsten vanuit het Rijk of vanuit subsidies in de begroting. De andere omgevingsdiensten ramen deze projectinkomsten wel; waarbij de omvang relatief bescheiden blijft.
 - De kapitaallasten van de meetdienst zitten formeel bij de provincie. Ze worden ook (als bate) meegenomen in de begroting van de ODZL en een-op-een doorbelast aan de provincie.
3. De huidige inzet van ODZL op inrichting-gebonden VTH milieutaken is laag ten opzichte van andere Seveso-omgevingsdiensten. Opvallende punten uit de vergelijking zijn de relatief hoge kosten van de meetdienst en de Briks-taken. Met het voorstel voor het aanvullend werkprogramma komt de provinciale bijdrage voor ODZL in lijn met de bandbreedte van andere Seveso-omgevingsdiensten.

5.2 Aanbevelingen

1. Gebruik de begrote provinciale bijdrage uit de (ontwerp)begroting van ODZL als basis voor de provinciale begroting. Dit voorkomt dekkingstekorten in de provinciale begroting.
2. Overweeg om de investeringen en bijbehorende kapitaalslasten van de meetdienst over te dragen naar ODZL. Dit vergroot de transparantie en het stimuleert een meer bedrijfsmatige afweging bij toekomstige investeringen.

3. Ga in overleg met ODZL en bespreek de mogelijkheden om overschotten aan het eind van jaar te beperken. Neem daarbij de volgende opties mee: ramen van projectinkomsten, realistisch ramen van de groei van de personele formatie. Het alternatief is om als provincie een onderuitputting in de begroting op te nemen.
4. Vraag ODZL het voorstel voor het aanvullend werkprogramma nader te onderbouwen en te onderzoeken voor wat betreft de meet(dienst)maatregelen en de inzet op de BRIKS-taken. Het advies is om de voorgestelde maatregel over de borging kwaliteit meetdienst niet over te nemen.
5. Onderzoek welke aanvullende maatregelen te dekken zijn uit legesinkomsten. Overweeg eventueel de leges te verhogen ter dekking van aanvullende maatregelen.
6. Kies minimaal voor scenario 2: wettelijk en robuust. Daarmee komen de inrichting-gebonden VTH-taken van de provincie op het niveau van andere Seveso-diensten.
7. Faseer het aanvullende budget. Het is niet realistisch dat de ODZL de extra capaciteitsinzet in 2025 al in de volle omvang ingevuld krijgt.
8. Zet in op verdere doorontwikkeling van de provinciale opdracht en het werkprogramma van ODZL. Richt het programma niet alleen in op taken, aantallen en uren, maar verduidelijk de bijdrage van VTH-inzet aan de provinciale beleidsdoelen, zodat een effectievere sturing mogelijk wordt.

nr.	Opdracht	Bod ODZL toelichting	2025			2026			2027			
			wettel. + basistaken	Robuustheid/ ZRK	wenselijk	wettel. + basistaken	Robuusthei d/ ZRK	wenselijk	wettel. + basistaken	Robuusthei d/ ZRK	wenselijk	
E1	Energiebesparingsplicht	Uitgangspunt: bezoeken onderzoekplichtige en ETS-bedrijven met frequentie van 1x per 2 jaar. 2.880 uur, resp. 2,1 fte, is al opgenomen in het werkprogramma 2024. In een uitbreiding met 1,8 fte is door de Provincie voorzien en dient te worden geëffectueerd.	€ 328.050			€ 328.050			€ 328.050			
E2	Capaciteit vergunningverlening maatwerkaanpak	Loopt via aparte opdracht/financiering en is/wordt door de Provincie gegarandeerd t/m 2030. Daarom hier niet opgenomen.										
W1	Camera voor toezicht op ZZS	Aanschaf loopt al via Provincie (100k) / afschrijving (20k p/j), geen extra capaciteit Camera is voor de uitvoering een extra middel om emissielekken te constateren op locatie en daarmee gerichter controles / toezicht te kunnen uitvoeren. Dit staat los van de coördinatie en vergunningverleningstaken die de ZZS-taken behelzen.		€ 145.200								
W2	Extra toezicht vermijdings- en reductieprogramma ZZS	Extra inzet op het houden van toezicht op bestaande wetgeving kan binnen bestaande capaciteit										
W9	Project convenant Chemelot Externe Veiligheid	33K in 2024 voor uitwerking convenant aanbevelingen en 27k in 2025.						€ -			€ -	
W3	Eventuele implementatie na positive evaluatie project veiligheidsconvenant Chemelot	Zie W9			€ -			PM			€ -	
W4	Beleidsregel ontheffing stortverbod	Extra slagkracht, geen extra uren inzet (adviesuren vallen binnen bestaande capaciteit)										
W5a	Beleidsregel brandveiligheid afvalverwerkers	Binnen bestaande capaciteit, tenzij er nieuw beleid wordt ontwikkeld. Eenmalige inzet uren van ODZL om beleid mee vorm te geven is ook PM										
W5b	Beleidsregel brandveiligheid en constructieve veiligheid	Prio 1 gebouwen jaarlijks controleren ipv tweejaarlijks; Prio 2 gebouwen tweejaarlijkse fysieke controle ipv administratief; Prio 3 gebouwen controle ipv geen controle; hercontroles fysiek ipv administratief. Ingroeipad in 2025.			€ 159.300			€ 318.600			€ 318.600	
W6	Aanpak afval en circulaire economie	Intern maatwerk traject in 2025 geïnitieerd door de Provincie (opleidingsplan). ODZL heeft 6 medewerkers VTH-SJ beschikbaar à 8 uur per maand geeft 0,5 fte over 2025. De facilitering wordt door de Provincie verzorgd. Op basis van verkregen inzichten kan Provincie (mogelijk) beleid (laten) vaststellen in 2026, op basis waarvan de ODZL een business case kan indienen voor een CE expertise rol binnen Limburg.										
W7	Aanpak versnelde (afval) monstername	Reservering budget (ad hoc) voor nemen en analyseren van afvalmonsters										
W8	Nieuwe analyse ultrafijnstof (UFP)-meetgegevens	Eerste jaar eerst via inhuur. Apparatuur aangeschaft via SPUK subsidie (UFP) via Provincie.										
	SLA project UFP-metingen (vliegveld plus drie andere locaties), SLA project Veeteelt (Nederweert), SLA project grensregio Eijsden) voortzetting metingen vanaf 2027.	Subsidie Schone Lucht Akkoord eindigt in 2026. Vanaf 2027: kosten verbruiksmaterialen, onderhouds- en stroomkosten, kalibratie etc. bij voortzetting UFP										
	SLA project UFP-metingen (vliegveld plus drie andere locaties); voortzetting metingen vanaf 2027	Subsidie Schone Lucht Akkoord eindigt in 2026. Vanaf 2027: kosten verbruiksmaterialen, onderhouds- en stroomkosten, kalibatie, etc tbv voortzetting UFP										
	SLA project Veeteelt (Nederweert) voortzetting metingen vanaf 2027	Subsidie Schone Lucht Akkoord eindigt in 2026. Vanaf 2027: kosten verbruiksmaterialen, onderhouds- en stroomkosten, kalibratie, etc tbv voortzetting UFP										
W10	SLA project grensregio (Eijsden) voortzetting metingen vanaf 2027	Subsidie Schone Lucht Akkoord eindigt in 2026. Vanaf 2027: kosten verbruiksmaterialen, onderhouds- en stroomkosten, kalibratie, etc tbv voortzetting UFP										
	Project actualiseren BRIKS matrix	Eenmalig, project uitzetten via externe partij		€ 50.000			€ -			€ -		

nr.	Opdracht	Bod ODZL toelichting	2025			2026			2027		
			wettel. + basistaken	Robuustheid/ ZRK	wenselijk	wettel. + basistaken	Robuusthei d/ ZRK	wenselijk	wettel. + basistaken	Robuusthei d/ ZRK	wenselijk
ZRK1	(in)directe lozing(en)	Toezicht op, monstername en analyse van afvalwater afkomstig van indirecte lozingen. 2025: opstellen van plan van aanpak voor toezicht op en analyse van afvalwatermonsters. Waterschap wordt hierbij betrokken. Vanaf 2026: voorlopige inschatting 2 fte voor uitvoering van taken (toezicht en analyse), nadere concretisering hiervan obv onderzoek in 2025.		€ 75.000			€ 368.600			€ 368.600	
ZRK2	SEVESO-toezichtfrequentie	1 fte extra nodig om aan wettelijke verplichting /ZRK te voldoen.		€ 182.250			€ 182.250			€ 182.250	
ZRK3	ZRK kwaliteit vergunningen	Conform eerdere opgave 1 fte jurist II te werven in 2025		€ 79.650			€ 159.300			€ 159.300	
ZRK4	ZZS coördinatie en uitvoering	Conform eerdere opgave 1 fte VVI reeds aangenomen en de rest (1,3 fte) te werven in 2025		€ 261.900			€ 389.340			€ 389.340	
ZRK5	Project uitvoering emissiemetingen	Verdubbeling van aantal emissiemetingen bij bronnen (een bron is 1 schoorsteen) tbv controle van vergunning, zijnde een basistaak van ODZL. In 2024 is hiervoor 90k begroot, waarmee 10 bronnen gemeten kunnen worden en er sprake is van een meetfrequentie van eens in de 200 jaar. Voor de verdubbeling naar 180k kunnen we 20 bronnen meten en is een extra fte nodig.	€ 182.250		€ -	€ 182.250		€ -	€ 182.250		€ -
ZRK6	Bijdrage bodemgelden	Zit reeds in begroting ODZL, wel in werkprogramma naar pakketdeel overhevelen	€ -			€ -			€ -		
ZRK7	BOA-capaciteit	Zit reeds in begroting ODZL, wel in werkprogramma naar pakketdeel overhevelen									
ZRK8	Plan van aanpak intensivering toezicht provinciale bedrijven	Zie PVA voor fte's, bedrag aangepast naar tarieven 2025. ODZL gaat uit van plusvariant.		€ 511.550	€ 182.250		€ 446.550	€ 257.250		€ 182.250	€ 258.900
ZRK9	Open bodemenergiesystemen	Met de Provincie afgesproken dit binnen de huidige capaciteit uit te voeren en na 1 jaar te evalueren. 185 uur uit huidig werkprogramma zijn vooralsnog meerjarig opgenomen.	€ 21.830			€ 21.830			€ 21.830		
O1	m.e.r. toetsing bij vergunningen	Vaker noodzakelijke toetsing advies MER-commissie: van 3x naar 5x	€ 175.000			€ 175.000			€ 175.000		
O2	vergunningen afvalbedrijven	Financiële zekerheid voor de 'moet'-bepaling vergt geen extra capaciteit, maar mocht de Provincie beleid maken waarbij de 'kan'-bepaling gaat gelden voor afvalbedrijven, dan zal dit extra capaciteit vergen			€ 364.500			€ 364.500			€ 364.500
O3	Vergunningen - toetsing RIE locaties	doorlopende actualisatie toetsing overige RIE locaties, inclusief daadwerkelijk actualiseren vergunningen		€ 159.300			€ 159.300			€ 159.300	
nav W1 ZZS	Zeer zorgwekkende stoffen	We lopen nu landelijk achter op de ontwikkelingen en de bezetting is te kwetsbaar (locatie Sittard). Aanschaf GCMS-TD (Thermische Desorptie) in 2025 (investering 170k, 5jr afschrijven) plus personele bezetting. 2026 vervanging GCMS Vrouwershof twv 125k en 2027 aanschaf van een tweede GSMS-TD voor back-up en robuustheid twv 170k. Dit laatste is noodzakelijk omdat wij de enige omgevingsdienst zijn in Nederland die deze analyses mag uitvoeren. Als de ODZL uitvalt vallen de andere omgevingsdiensten waarvoor ODZL de analyse doet ook uit.		€ 216.250			€ 241.250			€ 275.250	
nav W3 EV	Externe veiligheid	Eenmalige inhaalslag: aanvullen informatie uit Risico Register Gevaarlijke Stoffen (RRGS) door bronhouders. In Besluit Kwaliteit Leefomgeving staan activiteiten die niet in RRGs zijn opgenomen. Totaal 945 uur opgebouwd uit BKL-categorie A7 636 uur mbt propaantanks, BKL-categorie A1 99 uur gasdrukmeet- en regelstations en BKL categorie divers 210 uur: ingeschat wordt dat 25 % voor rekening van de Provincie komt en 75 % voor rekening van de gemeenten. 945 uur x € 135 = € 125.575. 25 % = € 31.894.		€ 31.984		€ -			€ -		
Lucht1	Lucht - meetdienst	Borging continuïteit en kwaliteit NEN-EN/ISO 17025 in aanloop naar pensionering in 2026 (warme overdracht inwerkperiode opvolger)			€ 144.450			€ 144.450			€ -
Lucht2	Lucht - meetdienst	Landelijk netwerk regionale meetdiensten. Business case opstellen. SWOT bezetting en investeringsprogramma vanaf 2026.			€ 50.000			€ 50.000			€ 50.000
Lucht3	Lucht - meetdienst	De overschrijding van parameters tijdens automatische metingen bij de grotere bedrijven geeft aanleiding om direct op te schalen met het uitvoeren van controles in de loop van 2025, te starten met een 0,5 fte en daarop volgende jaren 1,0 fte.		€ 91.125			€ 182.250			€ 182.250	
			€ 707.130	€ 1.804.209	€ 900.500	€ 707.130	€ 2.128.840	€ 1.134.800	€ 707.130	€ 1.898.540	€ 992.000

Bedragen excl indexering

Bedragen excl indexering

Bedragen excl indexering